VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 50 — Vol. XLVIII vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, huhtik. 30 p. 1964 Thursday, April 30, 1964

Robarts suostui eläkesuunnitelmien yhtäläistyttämiseen

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts ilmoitti tiistaina, että Ontario hyväksyy liittohallituksen uudistetun ehdotuksen eläkesuunnitelmaksi.

Mutta hän ei ole vielä päättänyt josko sen valvominen olisi jätettävä liittohallitukselle tai josko Ontarion hallitus valvoisi sitä mikäli ontariolaiset ovat kysymyksessä.

Ilmoitus oli selväpiirteisin mitä on vielä tähän mennessä tullut pääministeriltä, joka aikaisemmin suunnitteli Ontariolle omaa eläkejärjestelmää kunnes liittohallituksen taholta ilmoitettiin että se on suostuvainen tekemään muutoksia joidenkin maakuntien arvostelun kohteeksi joutuneeseen suunnitelmaan. Näiden joukossa olivat äänekkäimpinä Quebec ja Ontario.

Maakuntahallituksen aikaisemman suunnitelman mukaisesti olisi pakotettu kaikki työnantajat, joiden palveluksessa on 15 työläistä tai enemmän, järjestämään yksityisten vakuutusyhtiöiden kautta eläkkeen työläisilleen, jotka olisivat saaneet enintään $80 kuukaudessa 40 vuoden kuluttua.

Mr. Robarts ilmoitti nyt, että tästä suunnitelmasta on luovuttu, sillä liittohallituksen suunnitelman mukaisesti voitaisiin järjestää tämä (ja parempi) eläke.

Canadan eläkesuunnitelman mukaisesti varattaisiin eläkeläisille enintään $104 kuukaudessa 10 vuoden kuluttua siitä ajasta, jolloin eläkesuunnitelma astuu voimaan. Työläinen, joka ansaitsee $5,000 vuodessa, maksaisi eläkekassaan $6.60 kuukaudessa ja hänen työnantajaltaan perittäisiin samaan tarkoitukseen vastaava summa.

Eläkekassaan maksaneet henkilöt voisivat siirtyä eläkkeelle 65 vuoden ikäisinä ja osallistuminen olisi pakollinen kaikille ihmisille, jotka ansaitsevat yli $1,000 vuodessa.

Ontarion hallituksen kannanmuutos merkitsee myös sitä, että kaikki ne työläiset, jotka ovat maksaneet maakunnan 7,500 yksityisten yhtiöiden eläkekassoihin, ovat oikeutettuja nauttimaan siten saamistaan hyödyistä vaikka he siirtyisivät työmaalta toiselle.

Alunperin tämä olisi pätenyt vain niihin 4,500 firmaan nähden, joiden palveluksessa on 15 työläistä tai enemmän.

Ontarion nykyinen suunnitelma edellyttää myös, että työläisen on oltava vähintään 65 vuoden ikäinen kun hän siirtyy eläkkeelle ja on ollut jatkuvasti vähintään 10 vuotta työnantajain palveluksessa.

90 sentin minimipalkkaa ennustettu ontariolaisille

Toronto. — Lainlaatijakuntapiireissä täällä odotetaan, että muutaman seuraavan päivän kuluessa Ontariossa voidaan säätää 90 senttiä tunnissa minimipalkaksi niillä alueilla, joilla yleisesti maksetaan huonompaa palkkaa työläisille — siis kaikilla niillä seuduilla, jotka eivät sisälly "kultaisen hevoskengän" alueeseen, joksi luetaan Toronton, Hamiltonin ja Oshawan käsittävät alueet.

Tällä alueella maksetaan lain mukaan vähintään $1 tunnilta miestyövoimalle ja rakennustyöläisille $1.25. Muualla maakunnassa ei ole olemassa mitään minimiä, minkä työnantajat olisivat pakollisia maksamaan miespuolisille työläisille.

Tämä $1-minimipalkka Toronton, Oshawan ja Hamiltonin alueella astui voimaan viime kesäkuussa ja maakunnan työministeriön toimesta on tutkittu josko tulisi tehdä minimipalkkalakiin muutoksia, joiden mukaisesti laki tulisi ulottumaan kaikkia ontariolaisia miespuolisia työläisiä koskevaksi.

Hallituksen suorittama tutkinto ulottui 4,000 suurempaan liikkeeseen ja 6,800 firmaan, joiden palveluksessa oli vähemmän kuin 15 työläistä. Tämän tutkimuksen jälkeen työministeri Rowntree sanoi olevansa sitä mieltä, että tulisi sallia poikkeus niillä alueilla, jotka olivat vähemmän teollistuneet. Tämän käsityskannan perusteella ehkä on ehdotettu, että minimipalkaksi asetettaisiin 90 senttiä tunnilta.

Työministeriön mielipide on ilmeisestikin se, että jos vaadittaisiin kaikkia ontariolaisia työnantajia maksamaan vähintään $1 tunnilta, niin se saattaisi jotkut quebecilaiset firmat, jotka maksavat vähemmän, kiusalliseen asemaan kun tulee kysymykseen kilpailu ontariolaisten firmojen kanssa.

Järjestyneen työväestön taholta kuitenkin tuskin hyväksytään mitän vähempää kuin $1 tunnilta.

Ontario Federation of Laborin presidentti David Archer on jo vihjannut, että työväestö tulee suhtautumaan tässä mielessä asiaan.

Eläkevarmuus mieluisampi kuin palkankorotus

Windsor. — United Automobile Workers of America-union canadalaisen jaoston johtaja George Burt sanoi täällä tällä viikolla alkaneilla johtamansa union kursseilla, että nykyaikaiset nuoret miehet ottavat mieluummin vastaan paremmat vakuutteet eläkkeestä kuin tämänhetkisestä palkankorotuksesta.

"En ole koskaan aikaisemmin nähnyt sellaista", sanoi hän kuvatessaan mielialaa niiden työläisten keskuudessa, jotka ovat tällä hetkellä 30-luvullaan.

Mr. Burt sanoi samalla olevansa varma, että myös työnantajat ovat kiinnostuneet sosiaaliturvakysymyksestä, mutta lisäsi: "Meidän on saatava selväksi juuri kuinka suuressa määrässä he ovat kiinnostuneet."

Hän oli edelleen sitä mieltä, että työnantajat ovat kiinnostuneet myös siitä kuinka aikaisin voitaisiin siirtää työläinen eläkkeelle, sillä asiaan liittyy kysymys teollisuuden automatisoinnista.

Mr. Burt oli sitä mieltä, että tulisi järjestää työläisille mahdollisuus siirtyä eläkkeelle, joka vastaisi noin 75 prosenttia heidän työssään nauttimasta palkasta.

Vietcongilaiset ampuivat alas USAn lentokoneita

Saigon. — Etelä Vietnamin vietcongilaiset sissit tulittivat yhdysvaltalaiselta taholta hallitukselle järjestettyjä helikoptereita tiistaina maan pohjoisosassa samanaikaisesti kun hallituksen joukkoja kuljetettiin ruumishuoneille ja sairaaloihin maan eteläosissa.

Vietcongilaisten kuulat vinkuivat kohti noin 40 yhdysvaltalaista helikopteria, jotka oli määrätty kuljettamaan länsimielisen marionettihallituksen asejoukkoja taisteluun vietcongilaista tukikohtaa vastaan vuoristoisella alueella Do Xassa n. 300 mailia pohjoiseen Saigonista.

Kaksi helikopteria ammuttiin alas ja 13 muuta vaurioitui. Lisäksi kaksi joutui tekemään hätälaskun.

Yksitoista helikoptereissa ollutta hallituksen joukkojen jäsentä kuoli. Kaksi Yhdysvaltain asevoimien jäsentä, eräs helikopterin ohjaaja ja konekiväärimies, haavoittui.

Lisäksi eräs Yhdysvalloissa rakennettu AD-6-mallinen hävittäjälentokone syöksyi maahan sen jälkeen kun sitä vastaan oli kohdistettu tuli maasta käsin. Sen ohjaaja haavoittui hengenvaarallisesti.

Hallituksen lentokoneet pudottivat yli 5,000 pommia vietcongilaisten asemiin ja helikopterit toivat lisää aseväkeä yrityksessä saartaa vietcongilaiset.

Yli 400 mailia etelään tältä tapahtumapaikalta vietcongilaiset ottivat yhteen hyökkäävien hallituksen joukkojen kanssa Ca Maun niemimaalla.

Eräs yhdysvaltalainen puhemies sanoi, että helikoptereilla oli kuljetettu pois 15 kuollutta ja 21 haavoittunutta sotilasta Soc Trangiin ja Can Thohin.

Kiinan taholta ilmoitettiin tiistaina, että jos Etelä-Vietnamiin kuljetetaan Chiang Kai-shekin asejoukko ja osallistumaan taisteluun vietcongilaisia vastaan, niin Kiina tulisi pitämään tätä uhkauksena omalle turvallisuudelleen eikä se voisi niinollen olla välinpitämätön asiassa.

RANSKA PERUUTTAA NATO-APUAAN

Pariisi. — Länsimaiden diplomaatit ja sotilasjohtajat ovat olleet täällä neuvonpidossa Ranskan presidentti de Gaullen ilmoitetusta päätöksestä vähentää edelleen Ranskan NATO-liitolle antamaa sotilasapua.

Ranskalaiselta taholta ei ole annettu mitään virallista tiedotusta, mutta diplomaattisissa piireissä yleensä hyväksytään hallituksen kantaa ja päätöstä kuvaavina täkäläisten lehtien otsikot.

Ensimmäisenä toimenpiteenä odotetaan jotta Ranska kutsuu pois tehtävistään kaikki NATOn esikunnan palveluksessa olevat meriväen upseerit. Tätä pidetään jatkona sille selvästi nähtävissä olevalle Ranskan politiikalle, jonka mukaisesti lopetetaan yhteistoiminta niissä päämajoissa, joissa Ranskalla ei ole de Gaullen mielen mukaan niitä valtuuksia, joihin se olisi oikeutettu.

Toisena ja mahdollisesti tärkeämpänäkin toimenpiteenä voi olla se, että Ranska kotiuttaisi toisen niistä kahdesta maajoukkodivisioonastaan, jotka ovat tällä hetkellä Länsi-Saksassa. NATOn suunnitelmien mukaan tämä kysymyksessäoleva Länsi-Saksan lounaisosassa tällä hetkellä oleva divisioona olisi siirretty aivan Tshekkoslovakian rajan läheisyyteen.

Tämä siirto olisi yhdenmukainen Länsi-Saksassa olevan länsiliittolaisen johdon strategisten suunnitelmien kanssa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Canadan hallituksen ilmoitetaan pyytäneen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri U Thantilta lisää valtuuksia Canadan YKn Kyproksella oleville sotilaille. Canadalaisella taholla vaaditaan asejoukoille oikeutta riisua sissijoukot aseista ja käyttää siihen tarkoitukseen väkivaltaa jos tarpeellista.

Washington. — Yhdysvaltain ja Canadan hallituksen edustajat aloittivat Ottawassa eilen neuvottelut mahdollisuudesta järjestää tariffeista vapaa kaupankäynti kahden maan välillä. Kysymyksessä on erikoisestikin autot ja autonosat.

Toronto. — Ontarion työministeri H. L. Rowntree ilmoitti eilen, että ministeriön aikomuksena on saada hyväksytyksi minimipalkkalaki, jolla asetettaisiin palkkojen alin raja eri suuruiseksi kolmella alueella maakunnasta.

Pariisi. — Ranskan hallituksen taholta ehdotettiin eilen NATO-liiton reformia syyttäen, että tällä hetkellä Yhdysvalloilla on liian paljon sanomisia ja sananvaltaa silloin kun tulee kysymykseen NATO-maiden turvallisuudesta.

17 vallan aseistariisumiskonferenssi kokoontuu uudelleen kesäkuun 9

Geneve. — 17 vallan aseistariisumiskonferenssin istunnot keskeytyivät täällä tiistaina kuuden viikon ajaksi Neuvostoliiton päävaltuutetun Semjon Tsraapkinin sanoessa, että viime kolmen kuukauden aikana pidetyt keskustelut eivät ole tuottaneet mitään myönteisiä tuloksia. Konferenssin on määrä kokoontua uudelleen kesäkuun 9 päivänä.

Yhdysvaltain päävaltuutettu Adrian S. Fisher sanoi kuitenkin, ettei hän näe mitään syytä pessimistisyyteen.

"Länsi on torjunut kaiken konferenssin työn", sanoi Tsarapkin.

Mr. Fisher perusti optimistisuutensa sille, että tähän mennessä oli jo allekirjoitettu sopimus osittaisesta ydinaseiden kokeilukiellosta. Sopimus allekirjoitettiin viime vuoden elokuussa sen jälkeen kun oli käyty vuodesta 1959 lähtien näennäisesti tuloksettomia neuvotteluja.

Samalla hän palautti mieliin, että viime lokakuussa oli allekirjoitettu sopimus, millä kielletään joukkomurha-aseiden avaruuteen lähettäminen, on perustettu ns. 'kuuma linja" Moskovan ja Washingtonin välille vahingossa tapahtuvan sodan alkamisvaaran vähentämiseksi ja niin neuvostoliittolaisella kuin yhdysvaltalaisellakin taholla on suostuttu hajoamiskelpoisten aineiden tuotannon vähentämiseen.

"Meidän on tunnustettava, että edistyminen on usein ollut hidasta", sanoi mr Fisher. "mutta meidän on tunnustettava myös, että edistymistä on todella tapahtunut."

Syytettyään länsimaita asettautumisesta edistymisen tiellä näissä neuvotteluissa, mr. Tsarapkin sanoi, että Yhdysvallat ja sen liittolaiset yrittävät vain päästä parempaan sotilaalliseen asemaan.

Hän sanoi, että Yhdysvalloissa ja sen liittolaismaissa oli olemassa vaikutusvaltaisia piirejä, joita hän nimitti sotateollisuusmiehiksi, joiden ainoana päämääränä on konferenssin työn vaikeuttaminen ja kansainvälisen jännittyneisyyden säilyttäminen.

Isvestija-lehden kirjeenvaihtajalle häätö Canadasta

Ottawa. — Neuvostoliiton hallituksen äänenkannattaja Isvestijan 36 vuoden ikäinen kirjeenvaihtaja Vasily Vasilievich Tarasov karkoitettiin Canadasta tiistaina syytettynä vakoilusta.

Ulkoministeri Paul Martin oli syyttänyt, että Tarasov oli yrittänyt ostaa eräältä Canadan hallituksen toimenhaltijalta teollisuusprosesseja koskevia salaisia tietoja.

Mr. Martin ilmoitti parlamentin alahuoneessa, ettei ollut tapahtunut mitään vahinkoa Canadan intresseille sillä kysymyksessäoleva toimenhaltija oli ilmoittanut Canadan kuninkaalliselle ratsupoliisille suhteistaan Isvestijan Ottawan kirjeenvaihtajaan.

Saatujen tietojen mukaan väitetään, että kuninkaallinen ratsupoliisi oli pidättänyt Tarasovin maanantai-iltana ja että hänen hallussaan oli silloin ollut kysymyksessäolevat asiakirjat. Tarasovia oli kuulusteltu ja hänet oli vapautettu Neuvostoliiton suurlähetystön hoiviin ohjein jotta hänen tulisi lähteä Canadasta niin aikaisin kuin mahdollista.

Neuvostoliiton lähetystöstä ei ole annettu mitään lausuntoa tapahtuman johdosta. Suurlähettiläs Ivan Shpedko, joka tapasi ulkoministeri Martinin tiistaina, ei ollut sanomalehtimiesten tavattavissa, mutta eräs hänen virkailijoistaan sanoi ettei ole ajateltu minkäänlaisen lausunnon antamista.

Kreikkalainen 'vielä kommunisti' 17 v. vankeuden jälkeen

Aeginansaari, Kreikka. — Kreikkalainen kommunisti Anthony Ambatielos, joka tuomittiin vankeuteen 17 vuotta sitten 'rikoksista" valtiota vastaan vasemmistolaisten aseellisen kapinan aikana vv. 1947—49, päästettiin ehdolliseen vapauteen viime tiistaina.

Tämän 50 vuoden ikäisen entisen merimiesunioiden järjestäjän mukana oli hänen Britanniassa syntynyt vaimonsa Betty. Hän oli saapunut mannermaalta saavuttuaan Kreikkaan ilmateitse Lontoosta.

Ambatielos sanoi vankilassa pidetyssä sanomalehtien tiedotustilaisuudessa: "Olen edelleenkin kommunisti ja tulen suorittamaan velvollisuuteni kun pääsen täältä."

Esiintyen edelleenkin militanttisena ja päättäväisenä Ambatielos sanoi, että hän oli ensin kuullut tulevasta vapautumisestaan vankilan radion välityksellä.

"Me emme odottaneet sitä", sanoi hän. 'Me vaadimme sitä. Se tuli vähän myöhäänkin."

Dramaattisin hetkensä vankilassa, sanoi hän oli se, jolloin hänet tuomittiin teloitettavaksi v. 1949.

"Mutta tuomioni muutettiin elinkautiseksi vankeudeksi, mistä kiitokset neuvostoliittolaisille edustajille", sanoi hän.

Samalla kertaa vapautettiin 23 muuta poliittista vankia joiden joukossa joitakin bulgarialaisia, jotka oli tuomittu vankeuteen syytettynä vakoilusta.

Pankkilainakoron kohottaminen liikemiessilmällä

Edmonton. — Albertan rahastonhoitaja E. W. Hinman antoi varoituksen, kommentoidessaan Canadan pankkijärjestelmää ja finanssirakennelmaa tutkineen Porterin kuninkaallisen komission raportin johdosta, että jos komission ehdotukset toteutettaisiin, niin se voisi johtaa yhä suurempiin vaikeuksiin pienliikemiehille. Hän arvosteli erikoisestikin sitä komission ehdotusta, jonka mukaisesti sallittaisiin pankkien periä enemmän kuin tähän asti laissa säädetyn 6 prosentin maksimin liikemiehille ja yksityisille antamistaan lainoista.

Samalla hän arvosteli sitä, että komission ehdotuksien mukaisesti sallittaisiin pankkien antaa kiinnityslainoja. Tämä, hänen mielipitensä mukaisesti, johtaisi siihen, että pankit sijoittaisivat rahojaan suuremmassa määrässä kiinnityslainoihin jättäen siten vähemmän lainattavaksi pienliikemiehille ja yksityisille, joka vuorostaan johtaisi siihen, että näiden viimeksimainittujen lainojen korko kohoaisi silloin kun pankit olisi vapautettu korko-

(Jatk. 4. siv.)

Rautatietyöläisten palkankorotusvaatimus sovittelulautakunnassa

Montreal. — 15 canadalaista rautatietyöläisten uniota, jotka edustavat noin 100,000 rautatien huoltotyöläistä, on esittänyt asiansa sovittelulautakunnalle vaatien 21 sentin tuntipalkankorotusta jäsenilleen v. 1964.

Uniot ovat esittäneet asiansa siinä mielessä, että ne ovat valmiit tekemään kaikkensa jotta niiden jäsenille annettaisiin keskimäärin samansuuruiset palkat kuin maksetaan kestotavaratuotannossa oleville työläisille.

Kysymys samansuuruisista palkoista kuin maksetaan kestotavaratyöläisille on ollut polttopisteenä kaikissa neuvotteluissa uusista kollektiivisista sopimuksista rautatietyöläisten ja rautatieyhtiöiden välillä.

Standartiksi on otettu liittovaltion tilastotoimiston laatimat tilastot keskimääräisistä palkoista kuudella tehdastuotannon alalla.

Sovittelulautakunnassa toisensa jälkeen on vuosien kuluessa suostuttu ehdollisesti siihen, että tätä standarttia voitaisiin käyttää määritellessä rautatietyöläisten palkkoja, mutta siitä huolimatta rautatietyöläiset ovat jatkuvasti jääneet vaille sitä saavutusta.

Työläisten neuvottelukomitean puheenjohtaja Frank H. Hallin sovittelulautakunnalle jättämässä muistiossa väitetään, että tämä kestotavarateollisuustyöläisten palkasta jälellejääneisyys on merkinnyt sitä, että rautatietyöläiset ovat uhranneet työnantajilleen $200,000,000 viimeisen 11 vuoden kuluessa.

Muistiossa arvioitiin, että jokainen rautatietyöläinen oli jäänyt saamatta $2,070 siitä palkasta, minkä hän olisi saanut jos olisi maksettu samassa määrässä kuin on maksettu kestotavarateollisuustyöläisille.

Union väitteiden ja rautatieyhtiöiden vastaväitteiden esittämisen odotetaan kestävän viikosta 10 päivään. Sovittelulautakunnan puheenjohtaja tuomari F. Craig Monroe on ilmoittanut, että hän esittänee raporttinsa työministeri Allan MacEachenille kesäkuun 15 päivänä.

Rautatietyöläisten nykyinen keskimääräinen palkka on $1.98.6 tunnissa, eli 17.4 senttiä vähemmän kuin maksetaan keskimääräisesti kestotavarateollisuustyöläisille.

Samarkandin tulvavaara on ohi

Moskova. — 1,000 jalkaa pitkä ja 20 jalkaa syvä oja räjäytettiin tiistaina maanvyörymän Zeravshanin jokeen Keski-Aasiassa muodostaman padon läpi jotta padon taakse kerääntynyt vesi pääsee virtaamaan joen alajuoksuille.

Viime perjantaina tapahtuneen maanvyörymän jälkeen pelättiin, että jos pato murtuisi äkkiarvaamatta sen taakse kerääntyneen veden painosta, niin sitä seuravassa tulvassa voisi tuhoutua noin 100 mailia alavirtaan sijaitseva 2,400 vuotta vanha 215,000 asukkaan Samarkandin kaupunki. Nyt kuitenkin sanotaan Neuvostoliiton Tass uutistoimiston antamassa tiedotuksessa, ettei ole mitään pelkoa sellaisen onnettomuuden tapahtumisesta.

Tassin tiedotuksessa sanottiin, että räjäytyksessä poistettiin veden tieltä 30,000 kuutiojaardia maata ja kiveä ja että työntötraktorit olivat levittämässä ja tasoittamassa uomaa. Insinöörit suunnittelevat jälleen 30,000 kuutiojaardin maa- ja kivimassan poistamista uomasta.

Insinöörit ovat vakuuttuneita siitä, että perjantaihin mennessä joen vedet virtaavat edelleen.

Maanvyörymän ilmoitetaan aiheutuneen siitä, että alueella oli aikaisemmin tapahtunut maanjäristys, joka oli irroittanut jyrkän vuorenrinteen.

Luonnon padon aikaansaamien vaikeuksien joukossa on se, että Zeravshanin joen vesiä, joita on käytetty alajuoksuilla olevien viljelysmaiden kastelemiseen, ei ole nyt olemassa. Tällä hetkellä joen alajuoksun uomat ovat kuivina. Samarkandin laaksossa tuotetaan huomattavassa määrässä hedelmiä, puuvillaa ja karjaa.

Quebecilaiset työläiset huonommassa asemassa

Montreal. — Quebecin työläiset ovat enemmän taloudellisista kuin muista syistä huolissaan siitä, että ranskankieltä ei tunnustettaisi, sanoi Packinghouse Workers-union quebecilainen edustaja Huguette Plamondon täällä tällä viikolla sanomalehtimiehille.

Miss Plamondon tähdensi, että quebecilaiset työläiset ovat kielivaikeuksien takia huonommassa asemassa etsiessään työmahdollisuuksia useissa teollisuuslaitoksissa.

Hän sanoi olevansa vakuuttunut, että jos englanninkielisellä taholla tehtäisiin suurempia yrityksiä näiden vaikeuksien poistamiseksi, niin samalla poistettaisiin separatismivaara.

Ontarion kaivosyhtiöiltä vain $10 milj. veroa

Toronto. — Esimerkkinä siitä kuinka vähän ontariolaiset kaivosyhtiöt maksavat kunnallisista palveluista Ontarion kaivosministeri Geo. Wardrope ilmoitti tiistaina, että Ontarion hallitus saa ainoastaan $10,000 000 vuosittain tuloja kaivosvoittoveroina.

Hän ilmoitti tästä arvostellessaan torontolaista Globe and Mail-lehteä sen toimituskirjoituksen johdosta, jossa väitettiin, että Ontarion maakuntahallitus sai näitä veroja $90,-

(Jatkuu sivulla 4)

LAOSIN ÄÄRIOIKEISTO JARRUTTAMASSA UUTTA KOKOOMUSYRITYSTÄ

Vientiane. — Ankarimmat taistelut vuoteen alkoivat tiistaina Keski-Laosin Ruukkujen tasangolla kun vasemmistolaiset asejoukot ottivat yhteen puolueettomien ja länsimielisten oikeistolaisten joukkojen kanssa.

Alueella olevien puolueettomien joukkojen päämajasta tänne saapuneissa tiedotuksissa kerrottiin, että vasemmistolaiset joukot olivat valloittaneet erään kukkulan lähellä Phousanin vuorta.

Tältä kukkulalta, joita on useita Phousanin vuoristojonon juurella, voidaan kontrolloida tietä Laosin ja Pohjois Vietnamin välillä.

Tiedotuksissa sanottiin että Pathet Laon joukot olivat hyökänneet puolueettomien ja oikeistolaisten joukkojen asemia kohden käyttäen mörssäreitä ja tykistöä. Tulittaminen taukosi puoleen päivään mennessä.

Samanaikaisesti on tehty yrityksiä puolueettoman prinssi Souvanna Phouman johtaman kokoomushallituksen uudelleen toimintaan saattamiseksi sen jälkeen kun tapahtui oikeistolaisten voimien toimeenpanema vallankaappausyritys aikaisemmin tässä kuussa.

Kolmitahoisen kokoomuksen vasemmistosiipi Neo Lao Hak Sat hylkäsi tällä viikolla oikeistolaisten johtajan kenraali Phoumi Nosavanin ehdotuksen hallituksen uudelleen toimintaan saattamisesta. Hän oli ehdottanut hallituksen jäsenien uudelleen kokoontumista Vientianessa pohtimaan tilannetta.

Vientianen radiossa sanottiin myöhemmin, että prinssi Souvanna Phouma oli kehoittanut Neo Lao Hak Satin johtajaa, prinssi Souphanouvongia kohtaamaan hänet Muong Phanissa. Radiotiedotuksessa sanottiin, että pääministeri oli taannut prinssi Souphanouvongin turvallisuuden.

Neo Lao Hak Sat-puolue oli vähältä vetäytyä syrjään kokoomuksesta viime vuonna syyttäen, että sen jäsenet eivät olleet turvassa Vientianessa. Sen kokoomuksessa olevat jäsenet matkustivat Khang Khayhin lähelle Ruukkujen tasankoa jättäen vain kaksi edustajaa Vientianeen.

Oikeistolaisen juntan uskotaan olevan valmis suostumaan siihen, että muodostettaisiin uusi kokoomushallitus prinssi Souvanna Phouman johdolla, vaatien kuitenkin joitakin muutoksia. Vahvistamattomissa tiedotuksissa kerrotaan, että oikeistolaiset olisivat valmiita uuteen kokoomukseen puolueettomien kanssa jos sellaiseen kokoomukseen ei hyväksyttäisi vasemmistolaisia.

VAKUUTUSYHTIÖT MIELISSÄÄN PORTERIN KOMISSION RAPORTISTA

Toronto. — Heti sen jälkeen kun Porterin kuninkaallinen komissio, jonka tehtäväksi oli jätetty Canadan finanssimaailman tutkiminen (ja ehkä sen etujen valvominen), oli jättänyt raporttinsa liittoparlamentin alahuoneen pöydälle, täkäläiset vakuutusyhtiöiden edustajat ilmaisivat hyväksyvän mielipiteensä komission ponnistelujen tuloksista.

Kysymyksessä oli eritoten se, että komissio oli ehdottanut jotta henkivakuutusyhtiöillä tulisi olla laajemmat valtuudet käyttää kansalta keräämiään varoja (vakuutusmaksuja) investointiin omia tarkoituksiaan varten.

"Pojat ovat suorittaneet hyvän työn", sanoi North American Life Assurance-yhtiön presidentti J. T. Bryden. "Pidän heidän suhtautumisestaan vapaan ja avoimen talouden puolesta, missä olisi mahdollisimman vähän esteitä pääoman virtaamiselle."

Hän oli sitä mieltä, että komission esittämät ehdotukset muutoksiksi nykyiseen lainlaadintaan tuntuvat kohtuullisilta ja vankalle pohjalle perustuvilta.

Eräs Confederation Life Associationin puhemies sanoi: "Mitä laajemmat valtuudet, sitä joustavimpia olemme ja sitä paremmin me pidämme siitä."

Great West Life Asurance-yhtiön virkailija D. E. Kilgour ilmaisi mielipiteenään, että raportti oli luonteeltaan kauttaaltaan rakentava. "Odotan, että useat komission esittämistä ehdotuksista toteutetaan käytännössä, mutta on ilmeistäkin, että on olemassa useita kohtia, joista on olemassa huomattavaa erimielisyyttä."

Kysymys kalastusalueiden ulottamisesta senaattiin

Ottawa. — Tänään tai huomenna esitetään senaatissa ehdotus laiksi, minkä perusteella hallitus voisi julistaa, että yksinomaan canadalaisillä on oikeus kalastaa 12 mailia rajojen sisällä Canadan rannikoista.

Eräästä lähteestä tiedoitettiin, että hallitus on halukas saamaan valtuudet määrätä jotta aluevesirajat ja kalastusoikeusresurssit ulottuvat lisäksi suorassa suuntauksessa niemimaasta toiselle eikä tiukasti rantaa seuraten.

Aluavesirajaksi on suunniteltu kolme mailia ja kalastusoikeusrajaksi lisäksi yhdeksän mailia.

Jos hallitukselle annettaisiin oikeus säätää hallinnollisella määräyksellä, että alue ja kalastusvedet ulottuisivat kolmeen ja kahteentoista mailiin suorassa suuntauksessa niemimaalta niemimaalle niin se voisi ryhtyä neuvottelemaan näistä asioista toisten asiasta kiinnostuneiden maiden kanssa. Jos sellainen määritelmä toteutettaisiin, niin se merkitsisi sitä, että ulkomaalaiset kalastusalukset olisi kielletty kalastamasta sellaisilla alueilla kuin St. Lawrencen lahti, Fundyn lahti ja mahdollisesti Queen Charlotten saariryhmän lähistö Canadan länsirannikolla.

Hallituksen suunnitelmat selostetaan lähemmin kalastusministeri Hedard Robichaudin toimesta kun senaatti ryhtyy tutkimaan ehdotusta.

Ehdotus laiksi esitetään ensin senaatille siinä mielessä, että siten voitaisiin säästää aikaa jotta hallitus voisi lunastaa lupauksensa sellaisen lain voimaansaattamisesta toukokuun 15 päivään mennessä. Pääministeri Lester Pearson antoi tällaisen lupauksen viime kesäk. 4 p.

Vaikka Canadan taholta julistettaisiin canadalaisille yksinoikeus kalastaa 12 mailin alueella maan rannoista, niin asiasta olisi kuitenkin neuvoteltava Ranskan ja Yhdysvaltain kanssa, jotka ovat aikaisemmin allekirjoittaneet Canadan kanssa sopimuksen kalastusoikeuksista 3 mailin rajan sisällä joillakin alueilla Canadan itärannikolla.

Liittohallituksella ei ole ilmoitetusti mitään aikeita julistaa omatahoisesti näitä sopimuksia mitätöidyiksi. Siitä syystä se onkin jo neuvotellut näiden maiden hallituksien edustajien kanssa sekä niiden maiden kanssa, joilla on ns. "historialliset" oikeudet kalastaa Canadan rannikkojen läheisyydessä.

Yleisesti uskotaan, että samalla tullaan helpottamaan canadalaisia kalastusrajoituksia, joiden mukaan kielletään yli 65 jalkaa pitkät canadalaiset troolarit kalastamasta rannikkovesillä. Koska kaikki yhdysvaltalaiset troolarit ovat oikeutettuja näin tekemään, niin tämä merkitsee diskriminointia canadalaisia kalastajia kohtaan canadalaisilla vesillä.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone; Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Kolmas yritys

Mikäli "kolmas kerta toden sanoo"-määritelmä pitää paikkansa niin pääministeri Pearsonin viikko sitten alahuoneen istunnolle antama tiedoitus eläkelakiuudistusta koskevasta sopimuksesta Quebecin kanssa antaa toivoa, että Canadaan saadaan lopultakin nyt voimassaolevan aivan riittämättömän vanhuudeneläkkeen lisäksi kansallisessa mitassa toimiva, työläisen mukana työmaalta toiselle kulkeva maksullinen vanhuudeneläke.

Kun vastaan haranneet maakunnat, Quebec ja Ontario, ovat tervehtineet tätä kulissien takana pidetyn liitto- ja maakuntahallitusten neuvottelukokouksn kompromissipäätöstä, niin nyt näyttää siltä että tästä liittohallituksen eläkesuunnitelman "kolmannesta painoksesta" tulee tosi.

Vaikka nyt tehtyyn sopimukseen liittyy myös eräitä kielteisiäkin puolia, niin yleisesti puhuen voidaan kuitenkin sanoa, että huonompikin "kompromissi" olisi voitu tehdä. Sopimusta punnittaessa, ja uuden demokraattisen puolueen jäsenet voivat vielä alahuoneen istunnossa vaatia korjauksia siihen, mitä vaatimuksia meidän kaikkien kannattaa tukea parlamentin ulkopuolelta, on siis huomioitava sekä hyvät että huonot puolet siitä.

KAKSIOSAINEN SOPIMUS

Kuten on uutistiedoissa jo kerrottu, pääministeri Pearson ampui viikko sitten maanantaina "kaksipiippuisella haulikolla". Hän tiedoitti päästyn sopimukseen sillä perusteella, että liittohallitus antaa veropalautusten muodossa maakuntahallituksille entistä suuremman osan tuloverosta ja sen vastineeksi ko. maakuntahallitukset antavat siunauksensa liittohallituksen maksullisen eläkesuunnitelman kolmannelle versiolle.

Vaikka tarkoituksemme ei olekaan tässä yhteyessä puhua yksityiskohtaisemmin verotuloja koskevasta sopimuksen osasta niin sivumennen sanoen se on kuitenkin tervehdittävä seikka. Pääministeri Pearsonin tiedonannon mukaan liittohallitus myöntää maakunnille tuloveroista takaisin 2% entisen lisäksi nyt heti eli v. 1965 ja toisen 2% vuodesta 1966 lukien. Täten saavat maakunnat yhteenlaskien tuloveroista $60 miljoonan lisätulot ensimmäisenä vuonna ja toisen $60 miljoonaa toisena vuonna. Toisin sanoen sopimuksen tämä osa lisää maakuntien tuloja toisesta sopimusvuodesta lähtien $12,000,000 vuodessa ja se auttaa tietenkin maakuntien vaikeata talousasemaa, vaikka ei voidakaan odottaa, että se muka voi estää maassamme kehittyvän perustuslaillisen kriisin vaaran, jonka juuret ovat paljon syvemmällä kuin verotulojen jako-ongelmassa.

Mutta palatkaamme sopimuksen eläkeosaan.

Pääministeri Pearsonin selostuksen mukaan liittohallitus ja Quebec ovat sopineet niin, että me tulemme saamaan hieman korkeamman eläkkeen melkoista korkeammalla hinnalla. Eläkekassan työläisiltä ja työnantajilta yhteensä perittäviä maksuja korotetaan runsaasti 50-prosenttisesti eli kahdesta prosentista kolmeen prosenttiin. Dollareissa laskien se tarkoittaa, että esimerkiksi $4,000 vuosiansion omaavan henkilön tuloista peritään tämän eläkesuunnitelman kolmannen version mukaan kymmenen dollaria kuukaudessa eli $120.00 vuodessa. Aikaisemman — 2-prosenttisen — suunnitelman mukaan olisi peritty $80.00 vuodessa. Lisäksi on muistettava, että näitä maksuja peritään kolmannen version mukaan viidentuhannen dollarin tuloihin asti, jota vastoin aikaisemmin oli tarkoitus periä vain $4,500 vuosituloihin asti. Kuten huomataan, pääministeri Pearsonin eläkesuunnitelman kolmas versio on tuntuvasti edeltäjäänsä kalliimpi.

Toisaalta tämän sopimuksen perusteella nousevat myös korkeammat mahdolliset kuukausieläkkeet 75 dollarista sataanneljään dollariin. Kuukausieläkkeet nousevat siis ainoastaan 25-prosenttisesti vaikka eläkekassaan perittävät maksut kohoavat runsaasti 50-prosenttisesti.

Pääministeri Pearsonin eläkesuunnitelman kolmas versio on siis taloudellisesti epäedullisempi hänen aikaisempiin esityksiinsä verraten. Tämä selittää myös sen, miksi suurten vakuutusyhtiöiden puhemiehet, ovat tyytyväisiä voittoonsa. Eläkemaksujen tuntuva korotus antaa nimittäin vakuutusyhtiöille paremmat mahdollisuudet liiketoimintansa edelleen harjoittamiseen eläkealalla, mutta tavallinen kansa joutuu siitä maksamaan melko korkean hinnan.

Toisaalta on kuitenkin mielihyvällä todettava, että eläkkeen voimaanastumisajassa on pidetty kiinni siitä, jotta maksullinen eläke astuu voimaan asteettain kymmenessä vuodessa eikä 20 vuodessa, kuten vakuutusyhtiöt ja Ontarion maakuntahallitus ovat vaatineet. Myönteisenä seikkana on pidettävä sitä, että tämän kolmannenkin eläkeversion mukaan on henkilöllä mahdollisuus jäädä eläkkeelle 65 vuotta täytettyään, vaikka eläkemaksut tulevatkin siinä tapauksessa hieman pienemmiksi, mitä ne ovat siinä tapauksessa jos asianomainen jää eläkkeelle vasta 70 vuotta täytettyään.

PAREMPI KUIN EI MITÄÄN

Alustavan tutkimuksen perusteella näyttää siis siltä, että vaikka liittohallituksen alkuperäiseen Canadan eläkesuunnitelmaan on tehty melkoisia huononnuksia — ja vaikka tämän kolmannen version perusteella saadaan tähänastisista suunnitelmista kallein vanhuudeneläke — tämä eläkesuunnitelma edustaa vieläkin melkoista edistysaskelta vanhempien kansalaistemme hyväksi.

Toivottavaa tietenkin olisi, että tämän suunnitelman yksityiskohtiin voitaisiin vielä tehdä alahuoneessa korjauksia. Pääasia on kuitenkin se, että tällainen eläkeuudistus saataisiin voimaan mahdollisimman pian. Jos siihen ei saada tarvittavia muutoksia ja korjauksia nyt, tehtäköön ne myöhemmin yleisen mielipiteen painostuksen perusteella.

Yksi hyvä puoli tässä suunnitelmassa on vielä se, että siten saataisiin koko maata käsittävässä mittakaavassa toimiva, työmaalta toiselle kulkeva maksullinen eläke niin, että työläinen voi työtä etsiessään vastaanottaa työmaan mistä maakunnasta tahansa pelkäämättä sitä, että hän menettää tämän eläketurvansa.

Tämä myönteinen piirre jää voimaan sittenkin vaikka Quebecin maakunta ottaisi "maakunnalliseksi tehtäväksi" tämän eläkesuunnitelman hallinnolliset tehtävät siellä. Toisaalta on toivottava, että Ontarion maakunta hylkäisi pääministeri John Robartsin vihjeen, että Ontariokin ottaa eläkesuunnitelman hallinnolliset tehtävät tässä maakunnassa. Se ei tietenkään muuttaisi eläkesuunnitelman perusteita minnekään, mutta "mitä useampi kokki sitä huonompi soppa", tavataan sanoa. Tässä tapauksessa on käsittääksemme niin, että hallinnolliset menot nousevat sitä korkeammiksi, mitä useampi maakunta järjestäisi tämän eläkesuunnitelman hallinnolliset tehtävät maakunnallisesti. Meidän käsityksemme mukaan olisi parempi ja taloudellisesti edullisempaa, että eläkesuunnitelman hallinnolliset tehtävät järjestettäisiin kansallisesti muiden maakuntien kohdalta vaikka Quebec jääkin siitä todennäköisesti sivuun.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Fiia Wiita Sudbury, Ont., täyttää tiistaina, toukokuun 5 pnä 80 vuotta

Anselm Kääriäinen, Whitefish, Ont., täyttää tiistaina, toukokuun 5 pnä 71 vuotta.

Antti Pitkänen, Port Arthur, Ont., täyttää tiistaina, toukokuun 5 pnä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Hrushtshev Egyptiin toukokuun 10 pnä

Kairo. — Pääministeri Hrushtshevin odotetaan saapuvan Kairoon 10. toukokuuta kymmenen päivää kestävälle vierailulle Yhdistyneeseen arabitasavaltaan, kertoi arvovaltainen lehti Al-Gomhouria.

Lehti lisäsi, että pääministeri osallistuu 15 toukokuuta juhliin, jolloin Niilin juoksua muuttavan Asuanin suurpadon ensimmäinen rakennusvaihe valmistuu.

Suuri öljyesiintymä löydetty Kiinassa

Peking. — Kiinalaiset lehdet kertoivat uuden öljykentän löytämisestä ja suuren, nykyaikaisen öljynjalostamon rakentamisesta viimeisten neljän vuoden aikana. Lehdet sanoivat uuden öljykentän sijaitsevan Tatshingissa, mutta eivät ilmoittaneet tarkemmin sen sijainnista, koosta tai tuotannon suuruudesta. Pekingissä olevat huomioitsijat pitivät tätä ilmeisenä vahvistuksena äskettäisille Hongkongissa ja Tokiossa liikkeellä olleille tiedoille, että Kiinassa on löydetty suuri uusi öljykenttä. Tämä sopisi myös äskettäin kiinalaisten väitteisiin, että maa on "suurin piirtein omavarainen" öljyn suhteen.

Pekingissä liikkeellä olevien tietojen mukaan öljykenttä sijaitsee useita satoja kilometrejä koilliseen Pekingistä.

Tatshingin olemassaolosta kerrottiin ensiksi artikkelisarjassa, jotka virallinen uutistoimisto Uusi Kiina julkaisi.

KREIKAN KESKUSTAUNIONI JA "VALTAANPÄÄSY-KRIISI"

Kyproksen kriisi on kääntänyt kansainvälisen huomion Euroopan kaakkoiskulmalle ja kiinnostus on Kyproksen tasavallan ohella kohdistunut myös kahteen muuhun valtioon tällä kolkalla, nimittäin Kreikkaan ja Turkkiin. Kreikka on kuitenkin valtio, joka nykyvaiheessa ansaitsee huomiota muutenkin kuin eräänä Kyproskriisin ratkaisevana osapuolena. Itse kuningaskunnan sisällä on tapahtumassa kehitystä, jolla on suuri merkitys maan tulevaisuudelle.

Kreikka on talvikauden aikana käynyt läpi kahdet vaalit kolmen ja puolen kuukauden sisällä. Niiden tulokset ovat merkinneet ankaraa iskua maan taantumuksellisille voimille, joita edustaa ns. kansallinen radikaalinen liitto, ERE, joka ei todellisuudessa ole enempää kansallinen kuin radikaalinenkaan. Helmikuun 16 pnä suoritetut toiset vaalit lujittivat ratkaisevalla tavalla keskustaunionin jo marraskuun vaaleissa saamaa voittoa.

Keskustaunioni, joka ei aikaisemmin saanut taakseen juuri enempää kuin parikymmentä prosenttia äänistä, keräsi helmikuun vaaleissa peräti 53 prosenttia ja parlamentin 300 edustajasta on keskustaunionilaisia 174 (marraskuun vaaleissa sillä oli 138 paikkaa). Tällaiseen tulokseen on johtanut pääasiassa kolme tekijää. Ensinnäkin ERE-puolueen 8-vuotinen valtakausi Kreikassa herätti laajoissa kansanjoukoissa syvää tyytymättömyyttä ja suuttumusta epädemokraattisuudellaan. Lisäksi maan taloudellinen elämä polki paikallaan. Kreikka ei kyennyt kohoamaan Euroopan köyhimpien maiden ryhmästä. Toiseksi keskustaunionin vaalivolton selittää kansan luottamus puoluejohtaja George Papandreoun tunnuksiin ja lupauksiin demokratian palauttamisesta Kreikassa, terrorikomennon lopettamisesta, kansan perustuslaillisten vapauksien turvaamisesta ja hyvinvoinnin kohottamisesta. Kolmas tärkeä tekijä oli yhtyneen vasemmiston, EDAn suhtautuminen vaaleihin. EDA tuki Papandreoun vaalitaistelua ja mm. pidättäytyi asettamasta omia ehdokkaita 24 vaalipiirissä koko maan 53 vaalipiiristä.

Papandreou lupasi ennen vaaleja myös alentaa sotilasmenoja, uudistaa vanhaa valtiokoneistoa, vapauttaa poliittiset vangit, joita on 19 vuoden ajan pidetty maan vankiloissa. Nämä lupaukset antoivat aiheen odottaa, että Kreikka vihdoinkin kääntyy kansan odotusten mukaisesti demokratian ja edistyksen tielle.

Vaalien jälkeiset kuukaudet ovat kuitenkin aiheuttaneet kansan keskuudessa pikemminkin hämmennystä kuin iloa. Eräs ensimmäisistä vaalilupausten rikkomisista koski jo itse hallituksen kokoonpanoa. Siinä syrjäytettiin vasemmistosiiven edustajat, jotka kuitenkin merkitsevät tärkeätä voimaa keskustaunionin riveissä. Mm. vaalitaistelussa he kantoivat raskaimman taakan. Eräät ministeriöt mm. puolustusministeriö jätettiin puolueen oikeistolaisten voimien käsiin. Sotaministeriksi nimitettiin Garufalias mies, joka vaikeina aikoina petti puolueensa ja joka on kuningashuoneen luotettu mies. Garufaliaksen taantumuksellisuus ilmenikin heti: hän teki välittömästi selväksi, että sotamenoja ei aiota supistaa, koska hänen selityksensä mukaan sosialistisilla naapurimailla, ensi sijassa Bulgarialla on muka suuri armeija aseissa. Tämä selitys annettiin samaan aikaan, jolloin Bulgaria ilmoitti sotilasbudjettinsa supistamisesta 10 prosentilla.

Papandreoun toinenkin peräänantaminen koski henkilökysymyksiä. Hän ehdotti nimittäin parlamentin puhemiehen paikalle Atanasius Novasia, joka on tunnettu sympatioistaan oikealle. Yleisesti odotettiin Ilias Tsirimokoksen valitsemista tälle paikalle. Tsirimokos toimi parlamentin puhemiehenä marraskuun vaalien 1963 ja helmikuun vaalien 1964 välisenä aikana. Papandreoun luopuminen kannattamasta Tsirimokosta merkitsi kipeää iskua keskustaunionin edistykselliselle siivelle, sillä Tsirimokos tunnettiin merkittävänä vastarintataistelijana ja huomattavana edistysmielisenä demokraattina.

Näihin Papandreoun oikeistolaisiin toimenpiteisiin voi lisätä joukon muita: hän on kieltäytynyt vapauttamasta poliittisia vankeja, laillistamasta kommunistista puoluetta, myöntämästä armahdusta 63,000 poliittiselle emigrantille, jotka ovat joutuneet 15 vuoden ajan elämään maan rajojen ulkopuolella, hän on osoittanut outoa kärsivällisyyttä fasistisluontoisia järjestöjä kohtaan, hän on varsin hitaasti toteuttanut valtiokoneiston uudistamista. Kaikki nämä todistavat vaalilupausten karkeaa pettämistä ja voimakasta oikeistopoikkeamaa. Tämän vuoksi ovat jotkin oikeistolaiset lehdet ja eräät ERE-puolueen johtajat suhtautuneet Papandreoun toimintaan varsin myötämielisesti.

Toisaalta Papandreoun toiminta on aiheuttanut arvostelua sekä kansanjoukkojen että eräiden keskustaunionin edustajien taholta. Suuri osa demokraattisesta lehdistöstä ja keskustaunionin maakunnallisista järjestöistä on esittänyt tyytymättömyytensä Papandreoun politiikkaa kohtaan ja vaatinut, että hallituksen on toimittava vaalilupausten hengessä. Mm. suuri ryhmä keskustaunionin kansanedustajia vaati hallitukselta demokraattisten uudistusten toimeenpanemista. Ja kun parlamentissa maaliskuun 19. pnä äänestettiin puhemiehestä, 33 keskustaunionin edustajaa kieltäytyi ensi kierroksella antamasta ääniään Papandreoun ehdokkaalle. Heidän äänestyslippuihinsa oli vain kirjoitettu sana "demokratia".

Keskustaunioni muodostuu joukosta pikkupuolueita ja poliittisia ryhmiä, jotka ovat poliittisilta katsomukseltaan erilaisia. Keskustaunioniin kuuluvat mm. entinen liberaalinen puolue, jonka pitkäaikainen johtaja Sofoclis Venizelos kuoli äskettäin, demokraattis-sosialistinen liitto, jota on johtanut Tsirimokos, edelleen talonpoikaispuolue Papapolitisin ryhmä, joka on selvästi vasemmistosuuntainen, itse Papandreoun johtama demokraattinen keskusta jne. Kaikki nämä puolueet ja ryhmät olivat vuoteen 1958 asti itsenäisiä ja suurin osa niistä edusti edistyksellistä suuntausta. **Puolueen** ja ryhmät yhtyivät edistyksen ja demokratian rintaman lujittamiseksi ja vallassa olevan ERE-puolueen terrorikomennon lopettamiseksi. Keskustaunionin nimellä yhtyneet puolueet ryhtyivät lujaan taisteluun Karamanliksen hallinnon kukistamiseksi. Valtaanpääsy on kuitenkin osoittautunut ainakin ensi vaiheessa kohtalokkaaksi keskustaunionin demokraattisille perinteille, sillä nyt yhtymän oikeistoainekset pyrkivät rikkomaan ohjelmansa periaatteita ja osoittavat selvää kääntymistä oikeistosuuntaan.

Lopullista käännettä ei ole kuitenkaan vielä tapahtunut eikä Papandreoun ole poliittista tulevaisuuttaan ajatellessaan kovinkaan helppo pettää keskustaunionin ohjelman demokraattista henkeä. Niinpä aivan viime päivinä eräät ilmiöt ovat osoittaneet Papandreoun sittenkin pyrkivän pitämään voimassa ohjelmajulistusta. Puolueessa on lisäksi kohonnut yhä voimakkaampia ääniä sen puolesta, että maan kaikki demokraattiset voimat olisi yhdistettävä nykyistä tiiviimmin edistyksellisen suuntauksen turvaamiseksi. Tämä antaa aavistaa, että keskustaunioni saattaa selvitä kriisistä, jonka valtaannousu sille aiheutti, ja johtaa Kreikan tähänastista demokraattisempaan suuntaan.

Vasilis Sarafakis.

Rockefeller laajentaisi likaista sotaa joka suuntaan rajojen yli

Grants Pass, Ore. — New Yorkin valtion kuvernööri Nelson Reckefeller — joka on kohdannut melkoista vastatuulta republikaanipuolueen presidentin ehdokkuutta tavoitellessaan — esitti maanantaina vaatimuksen, että Yhdysvaltain pitäisi Etelä-Vietnamissa esiintyä päättävästi. sisältyen siihen kommunisti-sissien "kuuma takaa-ajo" rajojen yli Kambodsaan, Laosiin. Etelä-Vietnamiin ja kaikkialle, mistä ne (sissit) turvapaikkaa etsivät.

Etelä-Vietnamin sota on edistynyt huonosti, myönsi miljonääri Rockefeller, "mutta Amerikan kansa on saanut siitä tiedon vasta sen jälkeen kun asiaa on pitkän aikaa selitetty toisin." Rockefeller sanoi, että Kaakkois-Aasia on yksi yksikkö, ja että sen alueen kunkin maan kohtalo liittyy naapurimaan kohtaloon.

Mitä muut sanovat

LOISTAVAA STRATEGIAA

Meidän johtajamme Washingtonissa pohdiskelevat loistavaa uutta strategiaa: hyökkäystä Pohjois-Vietnamiin. Ja se on, todella järkevää. Jos emme voi voittaa sitä sotaa, jota käymme Etelä-Vietnamissa, silloin sanon, taistelkaamme se jossakin muualla.

Kukaan ei luonnollisestikaan näytä kysyneen Etelä-Vietnamilta mitä se asiasta ajattelee. Kuten tiedetään, Etelä-Vietnamin 400,000 miehen armeijalla on täysi työ pitää puolensa kommunistien johtamaa 100.000 talonpoikaa vastaan. Ja mitä tarkoittaisi jos sitä vastaan tulisi vielä Pohjois-Vietnam — missä on 16 miljoonaa kommunistien johtamaa talonpoikaa. — Yhdysvaltalainen pakinoitsija Arthur Hoppe.

●

"JAUHOSÄKKIPAITA" EI VETELE

Yhdessä The Journalin kanssa minä toivon, että jos jotakin voitaisiin tehdä sen hyväksi, että Kiinasta tulisi Canadan vakituinen asiakas, sitä tulisi tervehtiä suosionosoituksilla.

Olen vakuuttunut siitä, että jokainen canadalainen farmari pitää mieluummin Canadassa tehtyä paitaa, mikä on valmistettu kiinalaisesta kankaasta, mitä saadaan canadalaisen vehnän vastineeksi, kuin palaisi entisiin aikoihin, jolloin heidän tulisi istua myymättömien vehnäkasojen päällä ja pitää paitaa, minkä vaimo on tehnyt tyhjästä jauhosäkistä. — Yleisön kirje, Edmonton Journal-lehdessä.

●

"KIERIÄ" SOTAKAVEREITA

Jospa Viet Cong pelaisi (Etelä-Vietnamissa — V.) meidän sääntöjen mukaisesti, silloin voisimme lyödä sen matalaksi. Mutta Viet Congsissit ovat kirotun liukkaita. — Eräs yhdysvaltalainen eversti Etelä-Vietnamin sodasta Newsweek-julkaisussa.

TAITEEN EDUSTAJILLE 6 LENIN-PALKINTOA

Moskova. — Moskovan suuren teatterin primaballerina Maia Plisetskaja, sellotaiteilija Mstislav Rostropovitsh, näyttelijä Nikolai Tsherkasov, ukrainalainen kirjailija Aleksander Gontshar, Komsomolskaja Pravdan "lentävä reportteri" Vasili Peskov sekä mosaiikkitaiteilija Aleksander Deineka olivat tämänvuotisia Leninin palkinnon saajia taiteen eri aloilla. Suurinta huomiota herätti kenties se, että Stalinin ajan keskitysleiriä novellissaan "Ivan Denisovitshin päivä" kuvannut Aleksander Solzhenitsyn jäi ilman palkintoa, vaikka novelli sai aikoinaan Neuvostoliiton korkeimman johdon, mm. pääministeri Hrushtshevin ja kommunistisen puolueen ideologista työtä johtavan sihteerin Leonid Iljitshevin kiitosmaininnan.

Lenin-palkinnot jakaa erikoinen komitea perinteellisesti Leninin syntymäpäivän aattona, huhtikuun 21 pnä. Tiistaina julkaistu luettelo osoitti, että Maia Plitetskajalle oli myönnetty palkinto hänen suorituksistaan klassillisissa baleteissa sellotaiteilija Mstislav Rostropovitshille ansioista konserttitaiteessa, näyttelijä Nikolai Tsherkasoville osasuorituksesta elokuvasta "Kaikki jää ihmiselle" kirjailija Aleksander Gontsharille romaanista "Tronka", toimittaja Vasili Peskoville teoksesta "Askeleita kasteessa" sekä taiteilija Aleksander Deinekalle mosaiikkityösarjasta.

Tieteen alalta komitea jakoi 13 palkintoa, suurin osa kollektivisia, sekä tekniikan alalta 9 palkintoa, joista kaikki olivat ryhmäpalkintoja

Sitä ja tätä

SYYTÄ KYLLIKSI

—Tiedätkö miksi ihmiset koettavat pysyä pois velasta?

—En tiedä, sano miksi?

— Siksi, että mikään ei ole sen vastenmielisempää kuin työskennellä sellaisen rahan vuoksi, jonka on jo kuluttanut.

PAREMPI VIHJE

— Voitko antaa vihjeen, mitä ostaisin Maijalle syntymäpäivälahjaksi?

— Miksi et kysy sitä häneltä itseltään?

— Niin kalliita lahjoja en voi ostaa.

Bonnin hiljaiselo -- tyyntä myrskyn edellä?

Liittokansleri Erhard on johtanut Länsi-Saksaa jo yli puolen vuoden ajan ja mikäli muutoksia suhteessa Adenauerin politiikkaan on odotettavissa olisi siitä pitänyt jo näkyä merkkejä. Mitään oleellista ei kuitenkaan ole tapahtunut. Oikeastaan päinvastoin. Maaliskuussa näytti jopa siltä, että Erhard on Adenaueriakin adenauerilaisempi, kun hän lähes joka toinen päivä julisti eri yhteyksissä, että Bonn ei ole lakannut vaatimasta itselleen paitsi Saksan demokraattisen tasavallan alueita myös Oder Neisselinjan takaista maata.

Länsi-Saksan asenne Saksan kysymykseen on Erhardin aikana pysynyt ennallaan. Positiivisia esityksiä ei ole tehty nyt sen enempää kuin ennenkään ja ulkoministeri Schröderin ja adenauerilaisella kaudella aloittama "avaus itään" kauppaedustustojen muodossa pysähtyi Erhardin kaudella tyystin. Näin siitäkin huolimatta, että Romanian, Puolan ja Unkarin jälkeen "vuorossa" ollut Tshekkoslovakia on asiasta kiinnostunut. Tshekkoslovakia lienee kuitenkin vaatinut, että ennen kauppaedustojen perustamista Länsi-Saksan olisi julkisuudessa sanouduttava irti Müuchenin sopimukseseta — ja se on ollut liian kova pala siitäkin huolimatta, että Bonn virallisesti tyytyy vaatimaan "vain" itäalueita.

Bonnin suunnanmuutosta Erhardin kaudella on odotellut varsin hartaasti Neuvostoliitto, joka toistuneiden revanshihenkisten lausuntojen takia on kuitenkin joutunut toteamaan Länsi-Saksan muodostaman uhan jatkumisen. Tämä ilmaistiin mm. kirpeäsävyisessä virallisessa Tassin lausunnossa. Samoihin aikoihin tapahtui toinenkin "ajatustenvaihto" näiden maiden välillä Länsi-Saksan Moskovan suurlähetystön antaessa peruna-autoa kuljettaneen apumiehen toimittaa Kremliin Bonnin vastauksen Hrushtshevin vuodenvaihteessa esittämään vetoomukseen rajakiistojen rauhanomaisesta ratkaisusta. Ei ihme, että Neuvostoliitto kalseasti ilmoitti, ettei se ole valmis neuvottelemaan kaupan laajentamisesta Länsi-Saksan kanssa — samaan aikaan kun Ranskan kanssa käytiin neuvotteluja uudesta kauppasopimuksesta.

Yhtä hedelmättömältä ja ymmällään olevalta näyttää Bonnin politiikka lännenkin suunnalla. Adenauerin "kuningasajatus" Ranskan ja Länsi-Saksan muodostamasta 'Euroopasta" on muodollisesta liitosta huolimatta jäämässä takaalalle jo senkin vuoksi, että isännyys tässä asetelmassa kuuluu de Gaullelle, joka rohkeilla uudelleenasennoitumisellaan on palauttanut Ranskalle osan menetettyä suuruutta ja joka paraikaa on taitavasti tunkeutumassa alueille, joissa USA:n tai Englannin ote on pettämässä. Tässä yhdistelmässä omanarvontuntoinen Länsi-Saksa voi olla vain statisti — etulyönti on joka tapauksessa Ranskan.

Toinen Länsi-Saksan nykyisistä vaihtoehdoista on toisen tai kolmannen valtion asemassa USA:n johtamassa ryhmittymässä, mitä Länsi-Saksan on varmaan ajanoloon vaikea sulattaa varsinkin, kun sen taloudellinen mahti on paisumistaan paisunut. Tässä ryhmittymässä on Englanti puolestaan osoittanut — itsenäisellä kauppapolitiikallaan ennen muuta — uudistumisen kykyä, joka Länsi-Saksalta tykkänään puuttuu.

Bonnin hiljaiselo näiden ristiaallokoiden keskellä ei ole täysin vakuuttava. Tuntuu epätodennäköiseltä, että se kaikkine voimavaroineen tyytyisi ajan pitkään toisen luokan valtion asemaan. Toistaiseksi se on paperilla alistunut Ranskan saneluun EEC:n maatalouspolitiikassa ja nyökkää hyväksyvästi USA:n otteille, mutta kysyä voidaan, miten kauan tällainen "kiltteys" jatkuu.

Länsi-Saksan sisällä jatkuva poliittinen arkipäivä toistaa entistä: sosiaalidemokraattisen puolueen "oppositio" eroaa puolikkaan hiuksen verran valtapuolueen linjasta ja hallituspuolueen sisällä ilmenevät erimielisyydet vaativat jo mikroskooppia tarkkailuvälineeksi. Ainoa poikkeus bonnilaisesta yleiskaavasta on liittopäivien varapuheenjohtaja Thomas Dehler, "iloluontoinen yksinäinen susi", kuten Ekonomisti häntä luonnehti. Dehler joka on tunnustellut maaperää Neuvostoliitossa ja kansandemokratioissa samaan tapaan kuin Edgar Faure Ranskan laskuun, ehdotti m. viime tammikuussa Länsi-Saksan eroa NATO:sta Saksan yhdistymisen edistämiseksi. Bonnilaisittain Dehler kuitenkin on huutavan ääni, jota ei ole kuunneltu. — Mutta jotakin on silti tekeillä. — H. A.

PÄIVÄN PAKINA

USKONNONOPETUS KANSAKOULUISSA

Torontosta tulleissa uutistiedoissa kerrottiin että Scarboron opetuslautakunta tulee esittämään maakunnan kouluministeriölle, että kansakoulujen uskonnonopetuksessa tehtäisiin melko huomattavia muutoksia — parempaan päin.

Scarboron opetuslautakunta ehdottaa — ja se on meidän mielestämme erittäin järkevä esitys — että uskonnonopetus pitäisi poistaa kokonaan kansakoulun 1—6 luokilta ja että muilla kansakoulujen luokilla otettaisiin varsinaisen "uskonnonopetuksen" tilalle eri uskontojen alkuperän ja muiden kulttuurien opetus. Toisinsanoen — mikäli me asiaa oikein ymmärrämme suhteellisen lyhyen uutistiedon mukaan, Scarboron koululautakunta ehdottaa, että varsinaisen uskonnonopetuksen tilalle otettaisiin eri uskontojen "historian" opetus kansakoulujen korkeimmilla luokilla, jotavastoin pikkulapset, ensimmäisestä kuudenteen luokkaan saakka, jätettäisiin kokonaan uskontojen historianopetuksenkin ulkopuolelle.

Myös ehdotetaan, että papeilta kiellettäisiin oikeus uskontojen alkuperänkin opetukseen, ja että pappien tilalla käytettäisiin erikoisesti uskontojen historian alalle perehtyneitä erikoisopettajia.

Koululautakunnan puheenjohtajan, mrs. M. A. Clarken antaman selityksen mukaan näillä muutosehdotuksilla ei ole valitettavasti kyllä mitään tekemistä päivittäisen raamatunlukemisen ja rukousten kanssa.

Tämä on valitettava seikka, sillä rukous- ja raamatunlukuhetket varsinkin kansakouluissa, aiheuttavat suurta huolta ja paheksumista monille vähemmistöryhmille: Protestanttien kouluissa luetaan tietysti protestanttien rukouksia ja raamatunselityksiä ja ne eivät luonnollisestikaan tyydytä niitä lasten vanhempia, jotka lukeutuvat vakaumuksellisesti johonkin muuhun kirkkoon ja katsovat, että heidän lapsiaan "villitään" väärällä uskonnonopetuksella. Se ei tyydytä juutalaisia ja muita uskonryhmiä, jotka uskovat että Jumalan poika ei ole syntynyt eikä kuollut, tai uskovat vallan johonkin muuhun uskooon — ovat joko budhalaisia, muhamettilaisia jne. Raamatun lukeminen ja rukousten pito ei liioin tyydytä niitäkään, jotka katsovat, että yliluonnollisiin henkimaailmoihin kouluttamisen asemesta pitäisi valmistaa lapsia tieteellisen maailmankatsomuksen omaksumiseen.

Uskonnonopetus kansakouluissa loukkaa siis suuressa mittakaavassa uskonnon vapautta — vapautta **kasvattaa omia lapsiaan omaan uskomukseensa tai niin, etteivät he usko mihinkään "haudantakaisiin"**. Asia on sitäkin pahempi kun tällaisen pakollisen uskonnonopetuksen uhreiksi joutuvat siksi pienet lapset, että he eivät voi ymmärtää, mistä on todella kysymys. Se on pahinta lajia "aivopesua" sittenkin, vaikka lapsilla on muodollinen "oikeus" olla pois uskontotunnilta — ja tulla siten leimatuksi joiksikin muukalaisiksi enemmistön taholta.

Me uskomme, että Scarboron koululautakunnan ehdotus on askel oikeaan suuntaan, mutta aivan liian lyhyt alkuaskeleeksikin.

Mainitun koululautakunnan jäsen, Thomas Sommerville oli käsittääksemme ehdottomasti oikeassa sanoessaan, että koululautakunnan hyväksymä päätöslauselma välttelee vieläkin eräitä peruskysymyksiä kun siinä ei sanota suoraan, että "on suorastaan väärin kun uskonnon annetaan täten tuppautua kansakouluihin".

Hän sanoi vastuunalaisten henkilöiden vältelleen 18 vuotta kantansa määrittelyä tässä asiassa ja selitti, että nyt on aika koululautakunnan määritellä kantansa.

"Ellei koululautakunta sitä tee", hän sanoi, "se viivyttää jälleen ratkaisun tekoa horjunnallaan . . ."

Hän ehdotti, että opetusministeri William Davisilta pyydettäisiin vapautusta uskonnon opetukselle ja sillä siisti sen sijaan, että pyydetään sellaista uskontoasiain opetuksen muutosta, mistä tämän kirjoituksen alussa puhutaan. Hänen ehdotuksensa tuli kuitenkin vielä hyljätyksi 8 äänellä 3 ääntä vastaan.

Hyljätyksi tuli myös koululautakunnan jäsenen William Noblemanin ehdotus, jonka mukaan olisi opetusministeriöltä pyydetty, että Scarboron kansakoulut vapautetaan tykkänään uskonnonopetuksesta siihen asti, kunnes saadaan ylläkerrotunlaiset muutokset — että 1—6 luokkalaiset vapautetaan kokonaan uskonnonopetuksesta ja muille järjestetään uskontojen alkuperän opetusta.

Nämä viimeksimainitut muutosehdotukset jos ne olisivat tulleet hyväksytyiksi, olisivat luonnollisesti vahvistaneet suuresti Scarboron koululautakunnan asennetta ja kantaa.

Mutta hyvä näinkin. Tämä Scarboron koululautakunnan ehdotus kaikkine heikkouksineen vetää tämän tärkeän kysymyksen yleisen mielipiteen valokeilaan, niin että ihmiset voivat määritellä kantansa joko puoleen tai vastaan.

Meidän mielestämme Scarboron koululautakuntaa on onniteltava tästä kannanotostaan ja samalla annettava sille kaikki mahdollinen kannatus ja tuki, vaikka koululautakunnan ehdotukset eivät vielä tunkeudukaan tämän paheen juuriin saakka. — Känsäkoura.

Urheilua

Yllättäjiä painin o-katsauksissa

Helsinki. — Viisi suurimpien ennakkosuosikkien joukkoon kuulunutta miestä: Risto Björlin, Reijo Ollila, Kyösti Lehtonen, Eero Tapio ja Antero Vanhanen voittivat sarjansa äskettäisissä olympiakatsastuksissa. Vain yhdessä sarjassa pääsi ruotsalainen sarjavoittajaksi, hän oli Bertel Nyström 78-kiloisissa.

Sarjassa 87 kg oli paras, tosin yllättävien matolta-ajojen jälkeen Kotkan Veikko Ketola ja katsausten suurimmasta yllätyksestä vastasi raskaansarjan Arje Nadbornik, joka sijoittui kärkeen raskaassa sarjassa.

TULn miesten panos katsatuksissa oli suurin piirtein odotettu. Neljä heistä pääsi kolmen parhaan joukkoon: Tapion voittosijan lisäksi pääsivät hopealle Raimo Taskinen ja Paavo Laukkanen ja Taisto Kangasniemi oli raskaassa kolmannella tilalla. Tämän lisäksi neljäntenä olivat Lars Lax ja Tauno Pietilä ja Ivar Vacklin.

—●—

Burruni säilytti mestaruutensa

Rooma. — Italialainen ammattilaisnyrkkeilyn kärpässarjan Euroopan mestari Salvatore Burruni säilytti mestaruutensa voitettuaan pistein englantilaisen haastajan Walter McGowanin viime perjantai-iltana Roomassa järjestetyssä 15 erän ottelussa. Kamppailu oli kova ja hyvätasoinen. Yhdeksän vuotta vastustajaansa vanhempi Burruni sai niukan pistevoiton suurimmaksi osaksi kokemuksensa ansiosta.

Italialainen puolusti nyt viidennen kerran menestyksellisesti mestaruuttaan, jonka hän v. 1961 vei suomalaiselta Risto Luukkoselta.

—●—

A. Waahtera voitti ennakkosuosikin; Jutila tuli toiseksi

Toronto. — Eastviewn YMCA:n painija Arvo Waahtera järjesti lauantaina melkoisen yllätyksen Ontarion amatööripainijoille rajoitetuissa kotiseuransa järjestämissä maakunnallisissa mestaruuskilpailuissa, voittaessaan Kitchenerin YMCA:n ennakkosuosikin Bob Stecklen. Vaahtera laihdutti 20 paunaa päästäkseen 191½ paunan sarjaan ja voitti kolme kertaa Canadan olympiaedustajana olleen Stecklen tässä sarjassa. Hugh Nicholson, Scarboro Amateur Athletic-yhdistyksestä tuli kolmanneksi.

Sodan jälkeen ensimmäisen kerran nyt järjestetyissä ontariolaisille painijoille rajoitetuissa maakunnallisissa mestaruuskilpailuissa otteli 43 painijaa kahdeksassa sarjassa.

Veljekset Ralph ja Rodger Doner voittivat mestaruudet Scarborolle. 114 paunan sarjassa Ralph voitti Henry Moroshitan. Rodger otti voiton 154 paunan sarjassa Albert Mitchelliltä ja Randy Maylta, molemmat Torontosta. Esko Ojanperä toi kolmannen mestaruuden Scarborolle voitettuaan Toronton Virginio Cargnellon ja Londonin Ken Wickensin 213½ paunan sarjassa.

Werner Eder Eastviewsta oli paras 138½ paunan sarjassa saaden voiton Sudburyn Matti Jutilasta. West Hillin Rob Foster tuli kolmanneksi.

—●—

Tshekkoslovakialaiset päihittivät USAn

Lima. — Tshekkoslovakia voitti USAn numeroin 50—31 lauantaina Limassa jatkuneissa koripalloilun naisten MM-kisoissa. Isäntämaa Peru hävisi puolestaan Jugoslavialle koripistein 45—71.

Al Oerter teki uuden ME-tuloksen 62,94 m

Walnut, Kalifornia. — Kaksinkertainen amerikkalainen olympialaisten kultamitalimies Al Oerter paransi viime lauantaina omaa maailmanennätystään kiekossa heittämällä 62,94 m Wanutissa pidetyissä kilpailuissa.

Aikaisempi ennätys oli 62,62. Se tehtiin noin vuosi sitten myös Walnutissa.

Toisella heitollaan Oerter sai tuloksen 62,89.

27-vuotias Oerter osoitti uudella ennätyksellään hänellä olevan hyvät mahdollisuudet voittaa kolmas olympiamitali kiekonheitossa Tokiossa tänä vuonna. Hän voitti Melbournessa kiekonheiton v. 1956 ja Roomassa 1960.

—●—

N-liiton 100 m uintiennätys rikki

Moskova. — Juri Suslov saavutti lauantaina Moskovassa käydyissä uintikilpailuissa uuden maansa ennätyksen 100 metrin vapaauinnissa ajallaan 55,8.

—●—

Matti Jutila o-karsintoihin

Toronto. — Sudburylainen Matti Jutila nimitettiin maanantai-iltana Ontariosta kahdesta osanottajasta yhdeksi höyhensarjan edustajaksi Canadan mestaruus- ja samalla olympialaiskarsintapaineihin mitkä pidetään Saskatoonissa toukokuun 22. päivänä.

Ontariolaisjoukkueen kaikkien muiden sarjojen edustajat valittiin Toronton alueen painijoista.

Uusi sopimus NLn ja USAn välille

Washington. — Yhdysvallat ja Neuvostoliitto solmivat lähiaikoina sopimuksen, joka takaa tiettyjä oikeuksia Neuvostoliitossa pidätetyille Yhdysvaltain kansalaisille. Sopimuksen mukaan amerikkalaiselle konsulille on ilmoitettava pidätyksestä ja hänelle on annettava lupa tavata pidätetty henkilö, ilmoitettiin Washingtonista.

Edelleen sanottiin sopimuksen avaavan tien Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton väliselle konsulinvaihtoa koskevalle sopimukselle.

Henkilö, jota Neuvostoliitossa syytetään rikoksesta — olipa hän mitä kansallisuutta tahansa — ei tavallisesti saa turvautua oman maansa viranomaisten apuun.

Neuvostoliiton uskotaan haluavan konsulisopimusta, koska sillä on ollut vaikeuksia hoitaessaan venäläissyntyisten Yhdysvaltain kansalaisten perintöasioita.

Huippuvuorilla öljyesiintymiä

Svölvär. — On niin varmoja merkkejä öljyn esiintymisestä eräillä alueilla Huippuvuorilla, että neuvostoliittolaiset tiedemiehet pitävät sitä täysin todistettuna, sanoi Neuvostoliiton Oslon suurlähetystön lehdistöatashea Juri Derjabin Lofotposten-lehdelle myöntämässään haastattelussa.

Norjan viranomaisille lähettämässään selonteossa Neuvostoliitto on selostanut tekemiään öljytutkimuksia. Selonteko täyttää kaikki ne vaatimukset, jotka Huippuvuorten kaivoslaissa määritellään toimiluvan myöntämistä varten. Selonteon olemme lähettäneet Norjan ulkoministeriölle yli kuukausi sitten, hän sanoi.

Emme ole kuitenkaan saaneet mitään vastausta Norjan viranomaisilta, emmekä näin ollen tiedä myönnetäänkö meille toimilupa Huippuvuorilla. Siitä huolimatta aiomme jatkaa öljynetsintätutkimuksiamme, sanoi Derjabin.

Neuvostoliiton tekemästä tarjouksesta saada vuokrata hiilikenttiä Grönnfjordenissa Huippuvuorille ei myöskään ole kuultu mitään uutta, hän sanoi. Norja on tarjoutunut vuokraamaan näitä hiilikenttiä Neuvostoliitolle provisiomaksusta.

TILATKAA VAPAUS

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin DI 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Brittiläisen Guianan itsenäistyminen

Lontoo. — Britannian kansojenyhteisön sihteeri Duncan Sandys sanoi parlamentin istunnossa maanantai-iltana, että Britannia ei vetäydykään pois Brittiläisestä Guianasta siksi kun se muka voisi johtaa melko varmasti sotaan.

Tämän brittiläisen alusmaan pääministeri Cheddi Jagan vaatii maalleen täydellistä itsenäistymistä. Vaikka Guianalle on aikaisemmin luvattu tämä itsenäisyys, Britannia on sen perunut ainakin osittain Yhdysvaltain vaatimusten johdosta. Ensi marraskuussa pidettävien vaalien otaksuttiin ennen Sandysin viimeisintä lausuntoa asiasta, johtavan Brittiläisen Guianan itsenäistymiseen.

Felix Kulmala kuoli perjantaina

South Porcupine. — Ensi sunnuntai-iltana avautuu kello 7 tämän South Porcupinen haalin näyttämön esirippu ja sen takaa alkaa näytelmän esitys taas pitkästä aikaa. Kysymyksessä on tällä kertaa erikoislaatuinen kansannäytelmä, joka mielenkiintonsa ja Suomen kansan elämää kuvaavan hengensä puolesta kuuluu niihin kirkkaisiin helmiin joita olemme nähneet menneiden vuosikymmenien aikana. "Veljesten seikkailut" on näytelmä, joka ei tule pettämään katsojaansa. Sen neljässä osassa on kansan syvien rivien keskuudessa syntynyttä huumoria ja elämän intoa, joka pulppuaa siinä niin kummallisesti esille. Enempää kertomatta voin toivottaakin kaikki katsojat tervetulleiksi ja samalla virkistymään näiden jokapäiväisten TV-ohjelmien lomassa.

* * *

Kuolon saalista. Viime viikon perjantai-iltana nukkui ikuiseen uneen paikkakuntamme yleisessä sairaalassa seudullamme tunnettu maanmiehemme, toveri Felix Kulmala, joka huonontuneesta terveydestään kärsi usean viime vuoden ajan. Edesmen nyt Kulmala oli syntynyt Jalasjärvellä ja oli kuollessaan vähän yli 62 vuoden ikäinen. Vainajalla ei tiedetä olevan täällä sukulaisia, mutta tuttavia on kansalaistemme keskuudessa yli tämän laajan maan. Syvästi kaivaten he muistelevat tätä rehtiä kansanmiestä.

* * *

Felix Kulmalan muistolle. Tulin tuntemaan tämän maanmieheni yli kolmekymmentä vuotta sitten. Hän, kuten sadat toisetkin saapui kyläämme silloin kuuluisan Bennettin aikana etsien työtä, jota oli kovin vaikea löytää tuona aikana. Hän oli työskennellyt aikaisemmin Keski-Ontarion nikkelikaivannoissa, mutta sieltäkin vähennettiin miehiä juuri pula-ajan johdosta. Monetkin heistä joutuivat vähennykseen uniotoimintansakin takia. Koska yhtiöt eivät suvainneet sellaisia luokkansa puolesta rakentajia joihin kuului myöskin Felix Kulmala.

Sittemmin hän sai työn täkäläisistä kultakaivannoista ollen niissä kunnes syntyi Espanjassa sota fasismia vastaan. Niinpä hän tietoisena työläisenä liittyi canadalaiseen Mackenzie-Papineau pataljoonaan ja lähti osaltansa auttamaan Espanjan työläisiä jotka taistelivat kansanvaltaisen hallituksensa puolustamiseksi.

Sodan päätyttyä Felix Kulmala saapui jälleen paikkakunnallemme, työskennellen metsätyöläisenä ja työläisten luottamusta nauttivana miehenä hänet valittiin osuusruokalan isännöitsijäksi jossa toimessa hän oli useita vuosia. Sen jälkeen nähtiin Kulmala jälleen metsäyhtiöiden palveluksessa ja kauppalamme yleisessä työkunnassa, kaikkialla nauttien tovereittensa kunnioitusta.

Felix Kulmalassa menettivät Canadan suomalaiset työläiset ja heidän lehtensä kuten Liekki ja Vapsu yhden avokätisen lukijansa ja auttajansa. Hän rakasti lehtiämme kuten kaikkia työläisten puolesta käytyjä taisteluita. Siksi tämän vaatimattoman kansanmiehen menetys oli suuri tappio meille kaikille. Mutta luonnon laki ei katso voittoja eikä tappioita. Teit osasi Felix ja ansaitsit kunniakkaasti viimeisen leposi. — H.

Japanin laivatelakat kärjessä

Lontoo. — Japanin laivaveistämöt ovat maailmantilaston kärjessä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ennätysluvulla 2,201,327 rakenteilla olevaa tonnia. Lloydsin tilastojen mukaan luku merkitsee 630,000 tonnin lisäystä edelliseen eli viime vuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna.

Englanti ja Pohjois-Irlanti ovat toisella sijalla 1,606 107 tonnilla (aluksia 180) ja Ruotsi kolmantena. Seuraavina ovat Länsi-Saksa, Italia, Ranska ja Norja.

Fulbrightin "uusi linja" saanut vastakaikua USAssa

Washington. — Asiat näyttävät nyt paremmilta, totesi USAn senaatin ulkoasiainkomitean puheenjohtaja, senaattori J. William Fulbright TASSin kirjeenvaihtajalle kommentoidessaan Neuvostoliiton pääministerin N. S. Hrushtshevin ja USAn presidentin Lyndon Johnsonin lausuntoja sotatarkoituksiin käytettävien radioaktiivisten aineiden tuotannon supistamisesta.

Senaattori Fulbrightin mielestä tämä Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain hallitusten päätös on askel jännityksen lieventämiseen.

Tämän arkansasilaisen senaattorin nimi on jatkuvasti amerikkalaisten lehtien sivuilla. Hänen äskettäin amerikkalaisille osoittamansa kehotus luopua vanhoista myyteistä ja kääntää kasvot kohti uusia realiteetteja aloitti 'suuren väittelyn' USAn ulkopolitiikan suunnasta. Yhdysvaltojen eri kansalaispiirien myönteinen suhtautuminen tähän kehotukseen, kertoi Fulbright ylitti kaikki odotukset.

— Olen saanut ennennäkemättömän määrän kirjeitä, hän sanoi.

— Minusta on mieluisaa, että tämä puhe on koskettanut erittäin monia ihmisiä. Sanoin ääneen vain sen, mitä ihmiset ajattelevat ja mistä he ovat usein puhuneet keskenään. Mutta jokapäiväiset puuhat ja samoin sellainen traaginen tapahtuma kuin presidentti Kennedyn murha etäännyttivät monia ihmisiä tästä tärkeästä aiheesta.

Hänen lausuntonsa ympärillä kehkeytynyt väittely on Fulbrightin oman käsityksen mukaan auttanut lisäämään eri amerikkalaisten väestöpiirien kiinnostusta USAn ulkopolitiikan linjaan.

Senaattori totesi, että kansainvälinen tilanne on tällä hetkellä parempi. Erittäin suuri osuus tässä on hänen sanojensa mukaan ollut Hrushtshevin puheilla varsinkin tämän Unkarin-matkan aikana pitämillä. — Olen erittäin kiinnostunut Hrushtshevin puheista, sanoi Fulbright. — Niissä on paljon tervettä järkeä. Ajatteleva amerikkalainen on havainnut niistä suuren vetovoiman. Nämä puheet tekivät ehdotto man suotuisan vaikutuksen kaikkiin amerikkalaisiin, jotka tunnen.

Senaattori mainitsi olevansa tyytyväinen siihen, että hänen puheitaan selostettiin laajalti neuvostolehdistössä ja että Amerikassa ilmeinen enemmistö kannatti sitä osaa hänen puheestaan, jossa hän puhui Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välisten suhteiden parantamisen välttämättömyydestä.

— Vihamielistä kritiikkiä lausumieni mielipiteitten johdosta on ollut vähemmän kuin odotin, totesi senaattori. — Maan parhaimmat sanoma- ja aikakauslehdet ovat suhtautuneet suurella ymmärtämyksellä esittämiini käsityksiin. Mutta tietenkään ei pidä unohtaa sitä, että meillä on myös 'ristiretkeläisiä', jotka aina taistelevat kaikkia 'ulkomaisia paholaisia' vastaan.

NL vapauttanut Greville Wynnen

Lontoo. — Englantilainen liikemies Greville Wynne, joka tuomittiin Neuvostoliitossa viime toukokuussa vankeuteen vakoilusta syytettyn, palasi viime viikolla kotiinsa Lontooseen. Wynne luovutettiin englantilaisille viranomaisille Berliinin rajalla varhain keskiviikkoaamuna neuvostoliittolaista Gordon Lonsdalea vastaan.

Tiukat turvallisuustoimenpiteet olivat voimassa Northaltin lentokentällä Lontoon lähistöllä kun 45-vuotias Wynne saapui sinne Englannin ilmavoimien koneella Berliinin englantilaisella vyöhykkeellä olevalta Gatowin sotilaslentokentältä.

Englannin ulkoministeriön keskiviikkona julkaisemassa tiedonannossa sanottiin Englannin suostuneen vakoilijoiden vaihtoon inhimillisistä syistä sillä Wynnen terveys oli viime aikoina huonontunut huolestuttavassa määrin.

Kotimaan kamaralle saavuttuaan Wynne sanoi tiedon vaihdosta tulleen täydellisenä yllätyksenä hänelle. Hänet oli tuomittu kahdeksaksi vuodeksi vankeuteen.

Kalpea ja laihtunut Wynne kertoi saaneensa ilmoituksen tiistaina istuessaan sellissään Moskovassa. Minulle ei sanottu suoraan, että minut luovutetaan neuvostoliittolaista vankia vastaan. Neuvostoliittolaiset ilmoittivat vain, että pääsen ehkä pois vankilasta", hän sanoi.

37-vuotias Lonsdale tuomittiin v. 1961 syytettynä Englannin laivastoa koskevia salaisia asiapapereita Neuvostoliittoon toimittaneen vakoiluverkoston johtamisesta.

Vankien vaihto tapahtui Heerstrassen ylimenopaikalla englantilaisen ja itäsaksalaisen vyöhykkeen rajalla tiukkojen turvallisuustoimenpiteiden vallitessa.

Erään silminnäkijän kertomuksen mukaan oli ylimenopaikka eristetty noin 200 metrin laajuiselta alueelta ja molempiin suuntiin kulkeva liikenne Berliinin ja Hampurin välisellä valtatieillä oli pysähdyksissä tunnin ajan jo ennen vaihtoa. Varsinainen vaihtotoimitus tapahtui varsin nopeasti. Se kesti vain noin kahdeksan minuuttia.

Rotujuttu esille oikeusportaassa

Washington. — Yhdysvaltain korkeimman oikeuden käsiteltäväksi tulee väitös, että maan etelävaltioissa voimassaolevat lait valkoihoisten ja neekerien sukupuolisuhteiden kieltämiseksi ovat perustuslakivastaisia. Oikeusjuttuun liittyy floridalainen laki, mikä säätää, että eri rotuihin kuuluvat aviottomat henkilöt eivät saa asua vakituisesti ja olla öitä samassa huoneessa, mutta asian käsittelyyn voivat tulla rodunsekoituslait yleensä.

Moch arvosteli ydinaseohjelmaa

Pariisi. — Ranskan entinen puolustusministeri Jules Moch sanoi täällä maanantaina pidetyssä kansankokouksessa, että presidentti de Gaullen ydinaseohjelma on "finanssikannalta tuhoisia ja tehoton . . . sekä puolustukseen, hyökkäykseen tai hyökkäyksen pidätykseen kelpaamaton."

Moch puhui erinäisten keskustasta vasempaan lukeutuvien ryhmien järjestämässä kansankokouksessa. Hän sanoi, että Ranska tulee ensi vuonna kuluttamaan $8 miljardia ydinaseistukseen, jolla ei ole mitään arvoa.

Aivoleikkauksia "säteilyveitsellä"

Ruotsalainen neurokirurgia, joka on tullut kansainvälisesti tunnetuksi lähinnä professori Herbert Olivecronan ansiosta — hänhän on suorittanut aivoleikkauksia lukuisille kuuluisuuksille — pysyy jatkuvasti kehityksen kärjessä. Neurokirurginen klinikka on hiljattain muuttanut vanhasta Serafimer sairaalasta, jossa on ollut hoidettavana potilaita eri puolilta maailmaa, Kaarelaisen sairaalan uuteen 12-kerroksiseen neurokirurgisten klinikoiden rakennukseen ja on varustuksiensa puolesta alallaan maailman uudenaikaisin. Sen kolmessa huippumodernissa leikkaussalissa voidaan päivittäin tehdä yhteensä 5—6 aivoleikkausta.

Professori Olivecronan vetäydyttyä vuonna 1960 puoleksi syrjään on klinikan johdossa professori Lars Leksell, joka on erikoistunut ns. säteilyveitsen käyttöön aivojen syvimpiin kudoksiin ulottuvissa leikkauksissa. Leikkauksessa käytetään tällöin joko ns. stereotaktista menetelmää ja elektrodeja tai säteilyä. Ensimmäinen tällaisen leikkauksen professori Leksell teki toistakymmentä vuotta sitten.

Menetelmää on käytetty menestyksellisesti varsinkin Parkinsonin tautia sairastavien hoidossa. Tähän tautiin liittyy mm. omituinen lihaksien kangistuminen. Myös eräiden aivokasvaimien hoidossa on päästy hyviin tuloksiin.

Parhaillaan on valmisteilla säteilylaite, joka saataneen käyttöön puolentoista vuoden kuluttua. Laitetta valmistellaan yhteistyössä Motalan konepajan ja Nynäshamnissa toimivan Axel Johnsonin laitoksen kanssa.

KAKSI MUISTOSSA SÄILYVÄÄ VAPPUA

Kun maaliskuun (Venäjän) vallankumous oli alkanut ottivat tsaarin sotilaat punaisen nauhan rintaansa merkiksi siitä, että he ovat myötämielisiä Suomen työläisille. Silloin saapui myös työväentalolle joukko tsaarin sotilaita ja piti puheita, että tsaarinvalta on nyt kaatunut emmekä me ole työläisten vihollisia vaan ystäviä.

Tuli vapunpäivä 1917. Olin silloin sukulaisteni luona Helsingissä ja heiltä sain kuulla, että venäläisiä sotilaita oli yhtynyt vappukulkueeseen. Se olikin elämäni suurenmoisin päivä, sillä sellaista en ollut nähnyt koskaan aikaisemmin enkä jälkeenkään päin. Eräällä torilla he liittyivät kulkueeseen, josta alkoivat pitkän marssin Mäntymäelle. Paikka sijaitsi minun asuntoni lähellä ja niin ollen päätinkin mennä kulkueen päätekohtaan Mäntymäelle. Siellä satuin saamaan oikein sopivan paikan, josta olin tilaisuudessa seuraamaan koko kulkuetta. Nähtävyys olikin mahtava, sillä neljä sotilasta ja neljä siviilihenkilöä marssi rivissä rinnakkain. Torvisoittokuntien soiton tahdissa ehdinkin kahden tunnin aikana nähdä tuhansia marssijoita ja 34 eri soittokuntaa. Kaikki osanottajat eivät sopineet Mäntymäelle vaan toisten piti poistua toisen tien kautta.

Koko tämän ajan pidettiin myöskin puheita, vaikka en niistä kuullutkaan yhtään, sillä olin enemmän kiinnostunut marssin ja soittokuntien seuraamiseen. Ystäväni halusivat lähteä pois, joten en ollut tilaisuudessa näkemään marssin loppua, mutta sen sanottiin kestäneen yli kaksi ja puoli tuntia.

Sitten alettiin pakikakunnallani huhuta, että hallitus oli kerännyt kaikki riihet ja ladot täyteen sammalia, jotka se aikoo syöttää työläisille. Aika kiristyi eikä ruokaa tahtonut saada mistään. Yhteenottoja alkoi tapahtua suojeluskuntalaisten ja työläisten välillä m.m. Helsingissä. Toiminta oli muutettava salaiseksi. Niinpä sitten paikkakunnallani tammikuun 27 päivänä puhalsi tehtaan pilli, mikä oli merkki määrätyille henkilöille siitä, että heidän piti olla valmiina lähtemään mihin käsketään. Se oli sunnuntaipäivä ja minäkin sain ottaa pienet varusteet mukaan, minkä jälkeen meidät kuljetettiin junalla Kouvolaan. Useimmissa vaunuissa oli miehiä ja meitä sanitääriritytöjä oli kolme. Meille tiedoitettiin, että kuulumme tästä lähtien kansainväliseen Punaiseen Ristiin ja saimme siitä todistuksenkin. Todistuksena oli kansainvälisellä Punaisen Ristin leimalla varustettu jäsenkortti. Sen minä olisin halunnut pitää ainaisesti, mutta loppuselittelyssä se otettiin valkoisten toimesta minulta pois. He sanoivat, että "ei punikkien sairaanhoitaja kuulu Punaiseen Ristiin".

Neljä vuorokautta saimme olla Kouvolassa erään koulun luokkahuoneessa, minkä lattia oli meidän nukkumapaikkamme. Punaisen Ristin jäsenillä oli hallussaan yksi huone, sillä toisiltakin paikkakunnilta alkoi saapua Punaisen Ristin naisia ja miehiä.

Torstaina saimme määräyksen lähteä ja juna kuljetti meidät kotipaikkakunnalle ja saimme sanoa jäähyväiset omaisille. Perjantaiaamuna lähdimme sitten kohti Savonlinnaa, jossa sainkin olla koko veljessodan ajan.

Tulisi liian pitkäksi kertoa kaikki ne jännittävät taistelut, jotka sain kokea ja ne veriset haavat, joita minäkin jouduin sitomaan. Savonlinnan rintaman päällikkönä oli Osipohji, joka oli kansainvälisiä oikeuksia rakastava mies. Kerran hän kutsui kaikki meidät sanitäärit kokoukseen ja puhui, että meidän Punaisen Ristin virkailijoiden tulee auttaa kaikkia sairaita olivatpa he sitten punaisia tai valkoisia. Minäkin jouduin kerran kuljettamaan kolmea valkoisten haavoittunutta sotilasta Helsinkiin sairaalaan. Se oli jännittävä matka, sillä joka asemalla oli suuret kansanjoukot ja meitä haukuttiin kun kuljetimme valkoisia haavoittuneita. Helsingissä oli sairasvaunut odottamassa sekä paljon ihmisiä, joilta me saimme moitteitakin. Sen yön vietimme hotellissa ja aamulla lähdimme takaisin.

Kevään tultua alkoi Savon rintama perääntyä ja naisetkin joutuivat lähtemään sen mukana. Saimme kulkea kävellen ja toisinaan saimme kyytiä muonakuormien päällä. Niinpä sitten huhtikuun lopulla olimme jälleen Kouvolassa. Sieltä meidät lähetettiin Viipurin rintamalle, mutta rintama olikin Pulsassa ja siellä käytiin kovia taisteluja. Joka päivä tuotiin uusia joukkoja ja selvästi alkoi näkyä, että kaikenlainen innostus oli loppumassa. Tilanne näytti menetetyltä, sillä valkoiset olivat saaneet tykkinsä kuntoon ja piiput kohti Pulsaa.

Meitä käskettiin korjaamaan sairaita tykin ammuksien putoillessa molemmin puolin tietä. Viimein tuli määräys, että naiset pois rintamalta, mikä tapahtuikin nopeasti, sillä oltuamme yön junassa olimme aamulla Luumäen asemalla. Siellä meidät käskettiin ulos junasta ja meille selitettiin, että nyt ei voi mennä eteenpäin eikä taaksepäin. Olimme Lyydian kanssa ainoat Savon rintaman sanitäärit eikä sillä paikalla ollut yhtään tuttua, jonka puoleen olisi voinut kääntyä. Nojasimme lennätinpylvääseen ja itkimme siinä. Tämä oli vappuna 1918. Muistan tämän vapun koko lopun elämäni samoin kuin sitä edellisenkin, mutta kuinka erilaiset ne olivatkin.

Ensimmäinen Vappu oli mieltäylentävä ja toinen sydäntä särkevää pettymystä. Sitä seurasivat tuomiot ja vankilat. Nämä tulivat siitäkin huolimatta, vaikka todettiin, että olin tunnontarkasti suorittanut Punaisen Ristin tehtävät. Tätä kaikkea muistelee entinen Punaisen Ristin jäsen — Kustaava.

Kiinan idealogisten harhojen pohjana taloudelliset virheet

Moskova. — Mahtavaksi ilmaukseksi Neuvostoliiton ja Puolan päättäväisyydestä jatkaa kansainvälisen kommunistisen liikkeen ja sosialistisen leirin tähänastista politiikkaa muodostui Kremlin kokouspalatsissa pidetty jättiläismäinen Neuvostoliiton—Puolan ystävyyskokous, jossa pääministeri Nikita Hrushtshev piti erään elämänsä loistavimmista puheista.

Koskaan sitten 22. edustajakokouksen yleisö ei ole sellaisella päättäväisyydellä ilmaissut tukea Neuvostoliiton harjoittamalle politiikalle kuin tässä tilaisuudessa, jossa pääministeri Hrushtshev terävämmin kuin kertaakaan aikaisemmin arvosteli Kiinan johdon politiikan marxilaisuudenvastaista olemusta.

Koskaan ei pääministeri Hrushtshevia ole kokousyleisö tervehtinyt sellaisella innolla kuin tässä tilaisuudessa. Hänen noustessaan puhujakorokkeelle kuusituhatta käsiparia hakkasi minuuttikaupalla ja huutomeri oli valtava. Se ei johtunut vain kahden päivän perästä olevasta pääministerin 70-vuotispäivästä vaan se oli tulkittava myös ilmaukseksi siitä, että Kiinan johdon henkilökohtaiset hyökkäykset Hrushtshevia vastaan ovat entisestäänkin nostaneet hänen arvovaltaansa ja kannatustaan.

Hrushtshev sanoi puolalaisvaltuuskunnan ja Neuvostoliiton välisten neuvottelujen olleen erittäin tuloksellisia. Niissä sovittiin mm. taloudellisesta yhteistyöstä aina vuodelle 1970 saakka ja päätettiin jatkaa neuvostoliiton ja Puolan välistä näinä päivinä 10 vuotta täyttävää ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäistä avunantosopimusta 20. vuodeksi eteenpäin.

Alkuosan puheestaan pääministeri käytti Puolan kehityksen sekä Neuvostoliiton ja Puolan suhteiden kehityksen tarkasteluun ja salissa vallinnut ilmapiiri vahvisti hänen sanansa siitä, että maitten väliset suhteet eivät ole koskaan olleet niin läheiset kuin nykyään.

PIENINKIN LÄNSI-SAKSAN RAJATARKISTUS TORJUTAAN

Puhuessaan kansainvälisestä tilanteesta pääministeri sanoi maapallon ilmapiirin käyneen puhtaammaksi niiden ponnistelujen johdosta, joita sosialistiset maat ovat suorittaneet rauhan säilyttämiseksi. Hän korosti tässä yhteydessä Saksan rauhansopimuksen laatimisen merkitystä ja sanoi kansojen olevan huolestuneita siitä, että länsisaksalainen militarismi saa yhä enemmän valtaa. Se ei ole enää länsiliitossa tavallinen jäsen, vaan ohjeita antava voima. Hän sanoi nykytilanteen tragedian olevan siinä että länsivallat, varsinkin USA, ovat taipuneet länsisaksalaisten militaristien edessä erikoisesti Saksan ydinasekysymyksessä. Pääministeri korosti, että Länsi-Saksan revanshistien pyrkimys tarkistaa Puolan, Saksan demokraattisen tasavallan ja Neuvostoliiton rajoja on provokaatio, joka ei voi välttää tappiotaan. Bonnin revanshisteille pitäisi olla selvää, että nämä maat eivät tule sallimaan pienintäkään rajantarkistusta ja jokainen sellainen yritys johtaa Varsovan sopimusmaiden päättäviin vastatoimenpiteisiin. Vain Saksan rauhansopimus, joka panee sulun Länsi-Saksan revanshismille voi olla Euroopan pysyvän rauhan takeena. Pääministeri sanoi Neuvostoliiton tukevan sekä Puolan että Saksan demokraattisen tasavallan esityksiä, jotka tähtäävät ydinvapaan Keski-Euroopan aikaansaamiseen.

KYSYMYS ON HAJOTUKSESTA

Maailman kommunistisessa liikkeessä nykyään vallitsevan tilanteen ydin on siinä, että Kiinan johto on ryhtynyt hajottamaan tätä liikettä, sanoi pääministeri. Hän sanoi, ettei Neuvostoliitto halua luopua kommunismin rakentamisesta ryhtyäkseen väittelemään Kiinan johdon kanssa ja siksi Neuvostoliitto ja muut marxilais-leniniläiset puolueet esittivät kiinalaisten väittelyn lopettamista, mutta kiinalaiset eivät ole siihen suostuneet. Aikanaan jo luultiin, että kysymys on vain teoreettisista erimielisyyksistä, mutta nykyään yksin siitä ei enää ole kysymys. Kysymys on siitä, että Kiinan johto haluaa hajottaa kansainvälisen kommunistisen liikkeen ja sosialistisen leirin pyrkiessään saamaan siinä johtoaseman.

Pääministeri sanoi, että kiinalaisen ajattelutavan mukaan Neuvostoliiton pitäisi ryhtyä vähentämään tuotantoa, jottei kansa "lihoaisi" ja "porvarillistuisi". Antakaa meille mahdollisuus kysyä kiinalaisilta työläisiltä ja talonpojilta haluavatko he sotaa vaiko riisiä ja he vastaavat meille varmaankin: riisiä, huomautti pääministeri. Hän sanoi elämän tulevan osoittamaan, kuka

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

PELASTUKSEN
evankeliumia julistetaan Siion Rukoushuoneella sunnuntaisin klo 7 ip. sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30 ip.
SIION RUKOUSHUONE
122 Powell St., Vancouver, B.C.
TERVETULOA!

TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE
ensi kevään tai kesän
SUOMI-MATKAANNE varten
Teillä on mainio tilaisuus tehdä Suomi-matkanne
GDYNIA AMERICA LINJAN
suositulla ja ystävällisellä

M. S. BATORY-laivalla
MONTREALISTA KÖÖPENHAMINAAN
mistä on erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Teidän valittavana on seuraavat kulkuvuorot:
MONTREALISTA: toukok. 29. kesäk. 26. heinäk. 24. syysk. 25. lokak. 20. marrask. 16.
Minimihinnat Montrealista Kööpenhaminaan, ystäälle päin:
Kesäkauden Säästökauden
TURISTILUOKASSA .... Can. $266.00 Can. $231.00
ERIKOISKULKUVUORO
SUORAAN HELSINKIIN
MONTREALISTA — heinäkuun 24 pnä
Minimihinnat Helsinkiin, yhtäälle päin:
Kesäkauden Säästökauden
TURISTILUOKASSA .... Can. $309.00 Can. $273.00
Paikkatilauksia ja lisätietoja varten ottakaa yhteys matkatoimistomme kanssa
VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM ST. WEST — P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

JOKISEN ROOMING HOUSE KALUSTOINEEN myytävänä, käsittäen 19 nukkumahuonetta ja sauna alakerrassa. Hyvällä liikepaikalla. Lähemmin: 28 Riverside, Kapuskasing, Ont. (16—EI—12)

VUOKRATTAVANA

KAHDEN HUONEEN APARTMENTTI vuokrattavana, vuokra $35.00 kuukaudessa. Kysykää: 36 Alder St., Sudbury, Ont. (25—28—30)

VUOKRATTAVANA

HUONEITA VUOKRATTAVANA viikottain tai kuukausittain, vuokra $5.00 viikko tai $1.00 yö. Kysykää: 427 Bessie St., Sudbury, Ont.

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

HALUTAAN
Majavan-Saukon
Biisamin
TURKISNAHKOJA
Minulla on todellisia tilauksia näille ja maksan korkeimmat hinnat. Lähettäkää tai tuokaa minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
254 LARCH ST. SUDBURY
Puhelimet 675-5431 — 673-1904

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Suomikoulu harjoittaa Äitienpäivä ohjelmaa Finnish haalilla torstaisin kello 5.30 ip. Trout Laken lapset kuljetetaan Työn Puiston kohdalta kello 5.15 ip ja tuodaan takaisin.

Lastenkomitea järjestää bingon Finnish-haalille torstaina, huhtik. 30 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla.

Marssi Aldermastoniin—niminen elokuva esitetään ukrainalaisten haalilla vapunpäivän merkeissä perjantaina, toukokuun 1 päivänä klo 8 illalla.

Wanupin haalilla vietetään Äitienpäivää lauantaina, toukokuun 9 pnä kello 8 illalla.

Beaver Lakella on laatikko- ja kalkkunapäivälliset äitienpäivän merkeissä sunnuntaina, toukokuun 10 pnä, alkaen klo 12 päivällä.

Sävel-kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikko kello 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset pidetään maanantaisin kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Finnish-haalilla vietetään äitienpäivää sunnuntaina, toukokuun 10 pnä alkaen kello 2 iltapäivällä.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

ÖLJYÄ JA KOLIA
COAL & FUEL OIL
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRES
1716 Regent St. S. ja 266 Frood Rd.
Puh. 674-5413 Puh. 674-4722
★ RAKENTAJAIN RAUTATARPEITA
★ PILKINGTON IKKUNALASIA
★ KYANIZE LAATUMAALIA
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

NYT ILMESTYNYT
aistikas, kansanomainen ja arvokassisältöinen julkaisu
VAPPU
1964
48 sivua Hinta $1.00
Kolmivärinen kansi ja mielenkiintoinen kuvitus.
SISÄLTÖ:
Vapputervehdys
He sanovat minua vierasmaalaiseksi
Kevät
Muistoja nikkelialueelta
Osuustoiminta pulavuosilta
Korvenraivaajien jokimatka
Annan ensimmäinen vappu
Uusi maailma
Orja. Orjanpoika
Tulevaisuutta kohti
Vuoristotunnelma
Toukokuu
Mark Twainin huumoria
Uudistuvaa Sointulaa
Pettymys
Öinen herätys
Maailma 20 vuoden kuluttua
Minun nimeni on nainen
Tunnustus
Vilu tulee vanhoja muistellessa
Cobaltin suuruuden päiviltä
Unohtumaton yö
Vappujuhlassa
Vappujuhlia on ollut monenlaisia
Vatsa sisään laihduttamatta
Elefantti ei koskaan unohda
Elämän kiertokulkua
Mestari ja Misis
Missiilien voimalla
Tämän arvokkaan julkaisun voitte hankkia paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69, Sudbury, Ontario

SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA ostamalla
"HOMEOWNERS" monipuolinen kotivakuutus
Lähempiä tietoja antaa mr Ritari — Puh. 675-5683
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

Osaston kokous Long Lakella ensi sunnuntaina

Muistakaapas taas jäsenet, että CSJn Long Laken osaston kokous on sunnuntaina, toukokuun 3 päivänä kello 1 ip. Hanna ja Matti Poutasen kodissa. Koettakaa saada poistettua kaikki muut toimet ja saapua kaikin kokoukseen.

Kesä tekee tuloaan täydellä teräl lä. Jäät lähtivät Long Lakesta viime sunnuntaina, ainakin järven itäisestä päästä. Päivänvalon säästämisaika otettiin käytäntöön ja muuttolinnut ovat saapuneet sekä kärpäsiäkin tuntuu olevan jo aivan omiksi tarpeiksi. Niin eiköhän tässä olekin jo tarpeeksi kesän enteitä.

—Tervehtäin Riikka.

Beaver Lakella tanssit lauantaina

Ensi lauantaiksi toukokuun 2 päiväksi on CSJn Beaver Laken osaston haalille järjestetty tanssiaiset. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla ja tanssimusiikista pitää huolen tunnettu Hako-ojan poikien yhtye.

Tanssien järjestämisestä huolehtii St. Pathe-kunnan koulupiirin veronmaksajien emännät. Näistä tansseista kertyvät varat käytetään koululaisten leikkivälineiden hankkimiseen. Terveluloa!

Osuusmeijerin kokousraportti

Paikallisen meijeri-osuusliikkeen vuosikokous pidettiin Finnish haalissa huhtikuun 25 pnä. (kello 10:stä 2:teen). Puhetta johti John Passi; pöytäkirjaa piti S. Särkioja; valittiin kolme ääntenlaskijoiksi ja reporterit ranskan- ja suomenkielisiin lehtiin.

Luettiin johtokunnan vuosiraportti ja tiliraportti, josta selveni että koko liikevaihto vuodelta 1963 oli $483,008.22 josta maidon osalle $457,836.47 ja kerman osalle $27,171.75. Puhdas ylijäämä tilikaudelta oli $4.802.01.

Koko ylijäämä päätettiin jakaa jäsen- ja ei-jäsenkuluttajille ostostensa perusteella. Tuottajajäsenet eivät tällä kertaa tule osalliseksi ylijäämän jaosta. Siitä sukeutui keskustelu, mutta lopullisessa äänestyksessä kaksi kolmatta osaa päätti asian kuluttajien hyväksi.

Johtokunnasta oli erovuorossa neljä, joiden tilalle lippuäänestyksellä valittiin S. Särkioja, E. M. Jouppi, John Passi Lukkari ja varalle Potrais.

Keskusteltiin liikkeen yhä kohoavista menoista, jotka ovat kasvaneet niin huomattavasti viime aikoina, että ylijäämä on vajaan yksi prosentti liikevaihdosta . . .

Radiossa ja lehdissä ilmoittelu jätettiin johtokunnan huoleksi. Ja kun vielä mainitsemme, että emännät tarjoilivat kahvia, lohivoileivät ym. leivoksineen, niin onkin kokouksen pääpiirteet tulleet mainituksi. — Valittu raportteri.

"Osuustoimintaliike on ainoa liike, joka antaa takaisin ostajilleen ne ylijäämät mitä liiketoiminnassa on mahdollisesti tullut."

TILATKAA VAPAUS

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

A.K. Electronics
Radio- ja TV-korjausta
Puh. 674-7241, kotiin 673-7414
ANDY KANGURIN
henkilökohtainen palvelu
787 Lorne St. S. Sudbury

TALVIULKOILUN
PARHAIN KULKUNEUVO
SNOWBUG
Nopea, kevyt painoinen, hv. 9—11½
Automaattinen vaihde
Tuntinopeus 30 mailiin saakka
Bob's Washers
Pyykkikoneiden myynti ja palvelu
Puh. 673-5883
351 Regent St. South Sudbury

Sudburylaiset osallistuvat joukolla sekä alue- että suurjuhlaan

Tiistai-iltana Finnish-haalilla pidetyssä CSJn Sudburyn osaston kokouksessa tehtiin suunnitelmia osaston kesäjuhlien järjestämiseksi ja Työn Puiston kunnostamiseksi sekä täkäläisiin aluejuhliin ja Pohjolassa pidettävään suurjuhlaan osallistumiseksi.

Osasto järjestää tänä kesänä kaksipäiväiset kesäjuhlat, jotka pidetään Työn Puistossa kesäkuun 27 ja 28 päivänä. Juhannuksen vieton merkeissä pidettävän lauantaisen juhlan kokkoineen, lauluineen ja tansseineen järjestää sekakuoro Sävel. Sunnuntaisen ulkoilmajuhlan järjestävät yhteisvoimin osaston eri elimet ja komiteat.

Työn Puiston puhdistamis- ja kunnostamistalkoot pidetään ensi viikon torstaina ja perjantaina, siis toukokuun 7 ja 8 päivänä heti illallisen jälkeen. Talkoolaisille varataan "talon puolesta" iltakahvit.

Tehtyään alustavia valmisteluja heinäkuun 5 pnä pidettäviin aluejuhliin osallistumisen hyväksi kokous nimitti osaston puolesta kaksi juhlasuosikin ehdokasta kulta-alueen suurjuhlavalmistelun edistämiseksi.

Kokouksessa keskusteltiin myös osaston-talouskysymyksistä ja muista asioista sekä kuultiin raportti, että markkinatansseista, joiden hyväksi oli saatu jälleen suuri määrä hyviä käsityölahjoituksia, saatiin puhtaaksi tuloksi yli $520.00.

Asiain käsittely oli ripeätä ja avonaista, kuten tuleekin. Puhetta johti A. Koivula.

Sairaushuoltokomitea kiittää lahjoittajia

Elsa Riekko, Lockerbysta, lahjoittaa sairashuoltotyön hyväksi $2.00 ja lausuu erikoiset kiitokset potilaiden ystävälle, Hilja Smithille, hänen uhrautuvasta työstään.

Lehtemme painoon mennessä ilmoitettiin, että Anni Laitinen on lahjoittanut $2.00 ja Erkki Aalto $2.00 (kummatkin Sudburysta) sairashuoltotyön edistämiseksi.

CSJn Sudburyn osaston sairashuoltokomitea lausuu sydämelliset kiitokset lahjoittajille.

Nuorukainen pidätetty varkaudesta

Poliisi pidätti erään markstaylaisen *nuorukaisen* viime tiistaina epäiltynä varkaudesta, joka tapahtui S. S. Kresgen kaupassa Sudburyssa huhtikuun 21 pnä. Varas sai saaliikseen noin $500 rahaa.

Tutkimuksien suoritus, joita johtivat konstaapeli Ed Jones ja etsivä Henry Fournier, johti siihen, että 17-vuotias Allan Russell pidätettiin ja asetettiin syytteeseen varkaudesta.

Russell esiintyi poliisioikeudessa eilen (keskiviikkona) ja sai viikon lykkäyksen.

Vankikarkurit yhä tietymättömissä

Kaksi miestä jotka karkasivat viime maanantaina Burwashin vankifarmilta, olivat vielä eilen vapaalla jalalla.

Vankifarmin viranomaiset ilmoittavat, että 40-vuotias William Lapointe Cochranesta ja 20-vuotias Ronald Martel Timminsin alueelta, **olivat työssä metsänpuhdistusjoukossa** kun he juoksivat vapauteen.

Molemmat miehet olivat pukeutuneina vankifarmin asuun kun he karkasivat.

Vilho Passi kuoli tiistaina

Sudburyn seudun asukas Vilho Passi 536 Tedman kadulta kuoli Sudburyn General sairaalassa viime tiistaina. Hän oli kuollessaan 56 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Esteri (o.s. Laakanen) ja Onapingissa asuva poikapuoli Tauno Laakanen.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch kadulla, josta toimitetaan hautaus perjantaina kello 1.30 ip. Vainaja haudataan Park Lawn hautausmaahan.

HAUSKAA VAPPUA
kaikille tuttavillemme!
Hilma ja Riku Valli
590 Byng St., Sudbury, Ont.

KUOLLUT

VILHO PASSI

536 Tedman Ave., kuoli Sudbury General-sairaalassa tiistai-iltana, huhtikuun 28 pnä 1964, ollessaan 57 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Esteri (o.s. Lakanen) ja poikapuolensa Tauno Lakanen Onapingissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, perjantaina, kello 1,30 iltap. Park Lawn hautausmaahan.

Kukkien sijasta voitte tehdä lahjoituksen "Ontario Heart Fund"-rahastoon, kuten suvaitsette.

UNIVERSAL ELECTRIC CO.
Puhelin 675-2724 SUOMALAINEN SÄHKÖLIIKE Sudbury
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
ERIKOISTUNUT SÄHKÖLÄMMITYKSIIN
Omistaja KYÖSTI JOKINEN

HALUTAAN TALONMIES
Sudburyn Finnish-haalille
Hakemuksia otetaan vastaan Finnish-haalin talonmiehen toimeen. Toimeen kuuluu haalin puhtaanapito ja yleinen hoitaminen sekä haalin vuokraaminen. Talonmiehelle varataan kahden huoneen lämmitetty asunto sähköineen.
Hakemukset lähetettävä palkkavaatimuksineen ja suosituksineen toukokuun 12 päivään mennessä allaolevalla osoitteella:
JOHTOKUNTA, Box 354, Sudbury, Ontario
(30—2—5—7)

Pankkilainakoron kohottaminen liikemiessilmällä

(Jatkoa sivulta 1)

rajoituksista sellaisissa tapauksissa.

"Voin odottaa kahden tapahtumista", sanoi Hinman. "Pienliikemiehet olisivat pakoitettuja lainaamaan firmoilta, jotka vaativat suurempaa korkoa, mistä voisi johtua vaatimus jotta hallitus järjestäisi näille pienliikemiehille mahdollisuuden saada lainoja kohtuullisella korolla."

Ontarion kaivosyhtiöiltä vain $10 milj. veroa

(Jatkoa sivulta 1)

000,000 vuosittain .

Käyttäen Pohjois-Ontarion kaivoskuntien yhdistyksen viime viikolla liikkeelle laskemia tilastoja, joissa sanottiin, että Pohjois-Ontarion kaivoskunnat saavat nykyään $26,000,000 vuosittain näistä rahoista, lehti sanoi, että nämä kaivoskunnat ovat oikeutettuja vaatimuksessaan jotta niiden olisi saatava $50,000,000 vuosittain apurahoina korvaukseksi siitä, että niillä ei ole oikeutta verottaa kaivosyhtiöiden omaisuuksia kunnallisiin tarkoituksiin.

"Tulot Ontarion kaivosveron ansiosta ovat olleet korkeimmillaan **noin $18,000,000** vuodessa silloin kun uraanikaivokset olivat täydessä tuotannossa", sanoi mr. Wardrope. "Viime vuonna tätä veroa perittiin noin $10,000,000, mistä kaivoskunnat saivat noin $6 000,000", sanoi hän.

Ranskassa taas uusi ehdokas

Pariisi. — Ranskalaisen Gauche Democratique-puolueen (vasemmistodemokraattinen) senaattori Andre Cornu ilmoitti äskettäin aikovansa asettua ehdokkaaksi vuoden 1965 presidentinvaaleissa. Cornun puolue liikkuu samoilla linjoilla kuin Ranskan radikaalit.

71-vuotias Cornu on ollut senaattorina vuodesta 1948. Hän on jo kolmas presidentinehdokkaaksi ilmoittautunut ranskalainen. Muut kaksi ovat Marseillen sosialistinen pormestari Gaston Defferre ja oikeistoa edustava asianajaja Jean Louis Tixier-Vagincour.

Kenraali de Gaulle ei ole vielä sanonut, asettuuko hän valittavaksi uudelleen.

Asturian kaivokset seisovat jälleen

Madrid. — Noin 8,000 kaivostyöläistä on ryhtynyt lakkoon eri puolilla Espanjaa, kerrottiin viime viikolla Madridissa.

Lakkoja on puhjennut Asturian kaivoksissa sekä Rio Tinton ja Ciudad Realin alueella. Vaikka työläiset ovatkin ryhtyneet eri syistä lakkoon eri alueilla, poliittiset tarkkailijat eivät pidä mahdottomana, että lakoilla on yhteinen pohja.

Asturian kaivokset ovat täysin seisauksissa, ja sikäläiset työläiset sanovat ryhtyneensä työnseisaukseen vastalauseeksi eräiden terveydenhoitomääräysten soveltamista kohtaan.

Pianon vasarakon keksi B. Christofori vuonna 1709.

Vesikauhun parannusseerumin keksi Louis Pasteur vuonna 1885.

MIKA WALTARIN riemukkain elokuva
"MILJOONAVAILLINKI"
Pääosissa: Helge Herala, Pirkko Mannola, Jussi Jurkka, Ansa Ikonen, Pentti Siimes ja Liana Kaarina.
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
WANUP, Finnish Hall, sunnuntaina, toukok. 3 pnä klo 1 ip.
LONG LAKE, Suomiranta Hall, sunnuntaina, toukok. 3 pnä klo 7.30 ill.
CANADIAN FINNISH MOVIES

Kiinan ideologisten harhojen pohjana taloudelliset virheet

Jatkoa edelliseltä sivulta

on oikeassa ja muistutti Trotskista ja muista Leninin vastustajista, jotka syyttivät Leniniä kapitalismin palauttamisesta ja kuitenkin Leninin asia kehittyy ja tulee kehittymään.

Pääministeri huomautti puhuessaan Kiinan halusta määrätä maailman kommunistisille puolueille niiden politiikan ettei kukaan ole kysynyt kiinalaisilta, mitä tietä jonkin maan kommunistisen puolueen pitäisi kulkea saadakseen vallan aseellista taistelua vaiko parlamentaarista tietä. Sitä ei ole myöskään yksikään puolue kysynyt Neuvostoliiton kommunistiselta puolueelta. Jokaisen maan puolue ratkaisee sen itse.

Pääministeri poikkesi tällä kohdin valmistellustaan esityksestä puhuen vapaasti ja lennokkaasti osoittaessaan Kiinan johdon politiikan järjettömyyttä. Hän sanoi kiinalaisjohdon haluavan vain huutaa voimakkaita vallankumouksellisia tunnuslauseita, kun tärkein tehtävä Leninin mukaan olisi huolehtia siitä, että kohotetaan kansan elintasoa ja maan taloudellista mahtia. "Jos me kuuntelisimme kiinalaisia niin meidän tulisi lopettaa tuotanto ja ryhtyä vain keskustelemaan siitä, miten tehdä vallankumouksia vieraissa maissa, esimerkiksi Ranskassa. Meidän tulisi kiinalaisten mukaan julistaa tämän vuoksi sota Ranskalle, mutta kuka siinä sodassa kärsisi — ennenkaikkea Ranskan työväenluokka. Pääministeri suorastaan intoutui *muistuttaessaan, miten* Venäjän takapajuisuudelle ennen naurettiin ja nyt Neuvostoliitto on eturivin maita. Totta on, että ranskalaiset tekevät vaatteensa vielä muodikkaammin kuin me, mutta sen sijaan kaikki tunnustavat Neuvostoliiton vaatteiden olevan kestävämpiä, huomautti Hrushtshev lisäten, että tulee aika, jolloin Neuvostoliitto tulee ohittamaan lännen myöskin muodissa.

Kiinalaisten ohjeiden mukaan meidän tulisi työläisten "vallankumouksen" ylläpitämiseksi alentaa palkkoja, lisäsi pääministeri huomattaen vakavoiduttuaan, että jokainen koulupoikakin tietää marxilaisuuden perustehtävän sosialismin rakentamiseksi olevan talouden kehittämisessä. Tällä alalla sosialismin pitää osoittaa paremmuutensa kapitalismiin verrattuna. Pääministeri siteerasi pitkälti Mao Tse-tungin vuodelta 1957 olevia lausuntoja, joissa tämä ilmaisi mielikuvituksellisia suunnitelmia teräksen tuotannon kaksinkertaistamisesta vuosi vuodelta ja sanoessaan Kiinan ohittavan Englannin muutamassa vuodessa. "Miten hyvin hän puhuikaan tuolloin, vain seitsemän vuotta sitten siitä, mikä merkitys on talouden kehittämisellä. Hän puhui aivan kuin me puhuimme silloin ja niin kuin me puhumme nytkin", sanoi Hrushtshev huomauttaen, miten seitsemän vuoden kuluttua Kiinan johto esittää taloudesta aivan päinvastaisia lausuntoja. Pääministeri kertasi tämän jälkeen laajalti Kiinan vuoden 1957 jälkeisiä toimenpiteitä "suurta harppausta" ym. Se minkä Mao mielikuvituksellisesti lupasi 1957 tehdä kymmenessä vuodessa, luvattiinkin nyt tehdä 1—2 vuodessa. Hrushtshev sanoi Maon kertoneen hänelle 1958 aikomuksestaan perustaa kommuuneja. Se on teidän asianne, sanoi Hrushtshev vastanneensa, mutta sanoi lisänneensä, että Neuvostoliitto ei tule näin tekemään — "meillä on jo kerran nähty nälkää tällaisten kokeilujen vuoksi", lausui Hrushtshev sanoneensa. Mutta että Neuvostoliitto teki silloin tuon harkitsemattomuuden, se on ymmärrettävää, koska sillä ei ollut kokemusta. Vasta myöhemmin havaittiin, ettei kaikki olekaan niin yksinkertaista kuin oli luultu.

Vastoin Hrushtshevin varoitusta Kiina teki, kuten Mao Tse-tung oli ilmoittanut, ja tuloksena oli nälänhätä ja talouden sekasorto.

Hrushtshev muistutti Stalinin kirjeestä "Menestys panee pään pyörälle" Neuvostoliiton kollektivisoinnin alkuaikoina ja sanoi, että pää ei silloin suinkaan mennyt pyörälle menestyksestä, koska sellaista ei yksinkertaisesti ollut, vaan se pyörälle meno johtui nälästä. Yhteiskunnan kehitys vaatii lainmukaisuuksien noudattamista korosti pääministeri. Kiinassa on kokeilujen tuloksena sekasorto ja nyt kiinalaiset menivät toiseen äärimmäisyyteen eli luopuvat talouden kehittämisestä elinehtojen parantamisesta jne.

Talouden kehitys on mahdollista vain rauhan olosuhteissa, huomautti pääministeri viitatessaan kiinalaisten kehotukseen "vallankumouksellisesta sodasta". Tunnuksella "kaunis kuolema vallankumouksen nimissä" ei ole mitään yhteistä marxilaisuuden kanssa. Kansa haluaa elää paremmin ja toteuttaa kommunistisen yhteiskunnan. Vallankumouksellisuutta ei mitata vallankumouksellisilla sanakäänteillä, vaan käytännön tuloksilla. Hrushtshev sanoi leikkisästi, etteivät neuvostoihmiset ole varmaankaan kyllin viisaita ja teoreettisesti koulutettuja ymmärtääkseen kiinalaisten teorioita ja siksi kai neuvostoihmiset pysyttelevät kiinni marxilais-leniniläisyydessä.

Vastatessaan kiinalaisten syytöksiin, joiden mukaan ei olisi pitänyt ryhtyä poistamaan Stalinin ajan yksilöpalvontaa ja sen seurauksia pääministeri sanoi elämän vaatineen sitä. Yksilöpalvonta oli tullut kehityksen jarruksi ja aiheutti suurta vahinkoa eri kommunistisissa puolueissa Neuvostoliiton ulkopuolellakin, varsinkin Puolassa ja Unkarissa. Hrushtshevin puhe, joka kesti kaikkiaan tunti 25 minuuttia oli yksi värikkäimmistä hänen esittämistään ja hän esitti sen loistavalla taidollaan ja innostuksella. 6 000-päinen yleisö järjesti pääministerin puheen päätyttyä raivokkaan suosionosoitusten ja hurraahuutojen myrskyn.

GOMULKA: SITAATIT EIVÄT RATKAISE

Puolan työväenpuolueen ensimmäinen sihteeri Wladyslaw Gomulka sanoi puolestaan Puolan valtuuskunnan olevan erittäin tyytyväisen Moskovassa käytyihin neuvotteluihin ja niiden tuloksiin. Erittäin laajassa sisältörikkaassa puheessaan, joka kesti tunti 30 minuuttia, hän puuttui kiinalaisten lausevallankumouksellisuuteen sanoen, että sillä, miten paljon kiinalaiset lainaavat sitaatteja, ei suinkaan ratkaista heidän vallankumouksellisuuttaan, vaan sen ratkaisevat teot. Yhteiskunnan kehitystä ei ratkaista kirouksin eikä taikasauvalla.

Gomulka sanoi asioiden yksinkertaistamiseksi kiinalaisten huomautusta siitä, ettei ole syytä uskoa imperialisteihin, kun he puhuvat rauhanomaisesta rinnakkainolosta ja rauhasta. Imperialistit puhuvat siitä silloin, kun he tuntevat yleisen mielipiteen olevan näiden perusteiden kannalla, eivätkä suinkaan omasta halustaan, huomautti Gomulka.

Merkittävä oli Gomulkan puheessaan esittämä ilmoitus Puolan kannasta ehdotukseen kutsua kokoon kansainvälinen neuvottelukokous käsittelemään ristiriitoja Kiinan kanssa. Gomulka sanoi, että jos tällainen kokous vaikkapa kuinka vähän edistäisi mahdollisuuksia kommunistisen liikkeen yhtenäisyyttä kohden, niin Puola on valmis tukemaan sen koollekutsumista.

Mielivaltaa Brasiliassa

Rio de Janeiro. — Brasilian lehdistö kiinnittää huomion uuden presidentin vakuutukseen, että hän tulee pitämään kunniassa perustuslakia ja noudattamaan laillisuutta. Monet lehdet huomauttavat kuitenkin, että maan tapahtumat ovat ainakin vielä toistaiseksi pahoin ristiriidassa presidentin sanojen kanssa. Correico da Mana kirjoittaa, että presidentin sanat eivät vastaa tosiasioita, koska laillisuutta ei noudateta. Lehti huomauttaa presidentin jakavan vallan sotilasjohdon kanssa.

Syytä ilmoittamatta kansalliskongressin jäseniltä riistetään heidän valtuutensa, valtiollisilta ja yhteiskunnallisilta toimihenkilöiltä poliittiset oikeudet. Vangitsemiset eivät ole loppuneet. Vankiloissa on tuhansia ihmisiä, joita vastaan ei ole esitetty minkäänlaisia syytteitä. Usein vangitsemisia suoritetaan "erehdyksessä".

Kulttuurin edustajia vainotaan Pääkaupungin yliopisto on ollut suljettuna useita viikkoja ja Ultima Ora kertoo, että suurin osa sen opettajista on vangittu. Ylioppilaat eivät voi opiskella terrorin vuoksi. Yliopiston kirjoja takavarikoidaan ja poltetaan.

Kaiken "kommunistisen kirjallisuuden" hävittämisvimmassaan poliisi menee mielettömyyksiin. Niinpä Rio de Jnacirossa on "kumouksellisten" joukkoon joutunut jopa kommunisminvastainen lentolehtinen sen vuoksi, että sen kannessa esiintyy sirppi ja vasara. Ja vasta avatuilla Rio de Janeiron jokavuotisilla kirjamarkkinoilla on kielletty kaikkien punakantisten kirjojen myynti.

Lehdistön palstoilla näkyy tietoja presidentin valitsemisjärjestelmän täydellisestä uudistamisesta. Laaditaan luonnosta perustuslain muuttamiseksi siten, että vuonna 1955 pidettävissä seuraavissa presidentinvaaleissa vaalin suorittaisi kongressi.

CLUB NEWS

Elsie Jokinen Well Received In Sudbury

Sudbury — Elsie Jokinen and Jean Saloranta from Toronto were in the Sudbury district last weekend.

The very fact that they were here gave us cause for enthusiasm — the bright dawn of a promising day for the next Suurjuhlas. We cannot help but become enthused over the fact that these very talented girls were here to show our own girls the rudiments of a very picturesque and eye-pleasing mass gymnastics show to be presented at the next Suurjuhlas in Northern Ontario on the first weekend of next August. We are looking forward to this — we have some very fond memories of the previous seven Suurjuhlas.

The very easy grace with which these Toronto girls showed our own winsome damsels the graceful moves they must perform was a delight to the eye and comfort to the heart plus assurance of the fact that there will forever be girls who will follow in their mothers' footsteps.

We are also pleased to note that Elsie has been on this job of teaching the girls gymnastics in other centres in Ontario with the idea in mind that the next Suurjuhlas will be the greatest success ever.

And we are pleased to note also that our own girls have taken a very active interest. — Nemo.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Suomalaisia jääkairoja myytävänä
Tunnettu suomalainen kierre malli tekee 6½" reiän. Käyttötakuu annetaan. HINTA $6.50
PAULI MANNINEN
327 Lippincott St., Toronto, Ont.
Puh. LE 5-0303. Postitse C. O. D.
V. KANGAS, 142 Shelborne Ave., Toronto 19, Ontario

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2269 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Toimisto HU 9-4988
Kotiin CH 1-4550
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

OK TRAVEL TOURS
MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6—6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6—6169

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Auki maanantaista keskiviikkoon 9—6, torstaina 9—7, perjantaina 9—8, lauantaina 9—6.
AKE SAARINEN
290 Queen St. West. EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.